

การสร้างเสถียรภาพ และความเข้มแข็งทางการค้า สินค้าปาล์มน้ำมัน

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
ร่วมกับ บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

การสร้างเสถียรภาพ
และความเข้มแข็งทางการค้า
สินค้าปาล์มน้ำมัน

โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพ และความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน)

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
ร่วมกับ บริษัท โบลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

รายงานการศึกษาด้านสมรรถนะ
และเอกสารเผยแพร่โครงการฯ

คำนำ

สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้เล็งเห็นความสำคัญของพืชสวน โดยเฉพาะปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นสินค้าที่มีโอกาสและศักยภาพ ทั้งในด้านการเพาะปลูกและการแปรรูปเป็นน้ำมัน เพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ ตลอดจนสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าทางการค้าได้ จึงดำเนินกิจกรรมการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมัน เพื่อศึกษา รวบรวมข้อมูลสำคัญต่างๆ นำมาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย แนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้า เพื่อเพิ่มโอกาสทางการค้าและศักยภาพในการแข่งขันให้กับสินค้าปาล์มน้ำมัน ทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงเป็นข้อมูลแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการ เกษตรกร ตลอดจนผู้ที่สนใจ สำหรับนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ทางคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากภาคส่วนและหน่วยงานต่างๆ ที่ให้ความกรุณาสนับสนุนและให้ความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการนี้ ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ทุกภาคส่วนต่อไป

สารบัญ

การผลิต การบริโภค และการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม	6
ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	30
มุมมอง และแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงาน และองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย	36
จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค	46
การสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้า	54
ภาพอนาคตสินค้าปาล์มน้ำมัน	60

01 การผลิต การบริโภคน และการค้า

จากข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย (Thailand's Trade Statistic) ระบุว่า ในปี 2567 สินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรไทยมีมูลค่าส่งออก รวมทั้งสิ้น 52,283.14 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้น 6.15% จากปี 2566) แบ่งเป็นสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร (ตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรไทย ปี 2567

รายการ	มูลค่าส่งออก (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	% ของ มูลค่าส่งออก ทั้งหมด
สินค้าเกษตร	28,862.53	9.60%
สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	23,420.61	7.79%
รวม	52,283.14	17.38%

ที่มา: ระบบข้อมูลสถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย (Thailand's Trade Statistic) โดยสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568

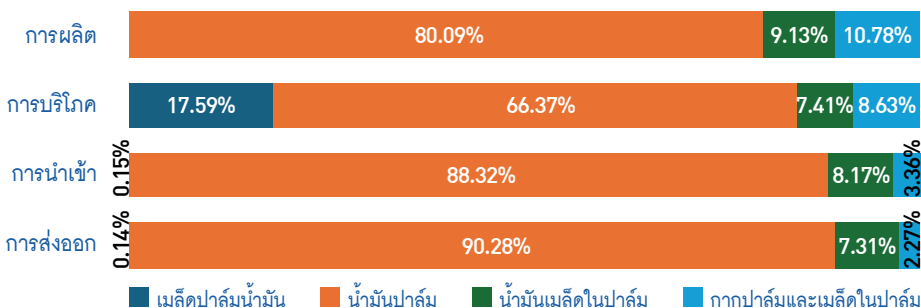
ปาล์มน้ำมันเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจสำคัญของไทย โดยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกรวมคิดเป็น 2.01% ของมูลค่าการส่งออกรวมสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร ซึ่งจำแนกเป็นรายพิภพได้ ดังนี้

- ปาล์มน้ำมัน (พิภพศุลกากร 1207.10)
- น้ำมันปาล์มและน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิภพศุลกากร 1511.10 1511.90 1513.21 และ 1513.29)
- กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิภพศุลกากร 2306.60)

ทั้งนี้ ปาล์มน้ำมันถูกนำมาสกัดเป็นน้ำมันปาล์มและได้รับความนิยมนำมาใช้ในอุตสาหกรรมอย่างแพร่หลาย อาทิ อุตสาหกรรมไบโอดีเซล อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ และอุตสาหกรรมอาหาร

หากพิจารณาในภาพรวมการผลิต การค้า และการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของโลก ในปี 2567 สามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ (1) เมล็ดปาล์มน้ำมัน (2) น้ำมันปาล์ม (3) น้ำมันเมล็ดในปาล์ม และ (4) กากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม โดยมีสัดส่วนแต่ละผลิตภัณฑ์ ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 ภาพรวมการผลิต การค้า และการบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของโลก ปี 2567

ที่มา: ฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

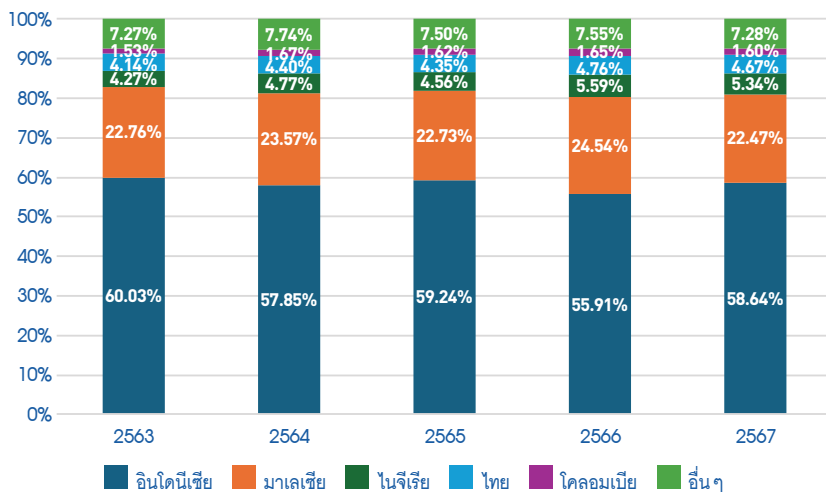
รายละเอียดสถานการณ์การผลิต การค้า และการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปาล์มน้ำมันทั้งโลก และในประเทศไทย สามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 การผลิตสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

(1) การผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมัน

- ผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลกมีความผันผวนตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 1.94% โดยในปี 2567 พบว่า โลกมีปริมาณผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมทั้งสิ้น 20,618 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 4.79%
- ประเทศผู้ผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย ผลิผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันสูงที่สุดในโลกรวมทั้งสิ้น 12,090 พันตัน (คิดเป็น 58.64% ของผลผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย ผลิตรวมทั้งสิ้น 4,632 พันตัน (คิดเป็น 22.47%) และไนจีเรีย ผลิตรวมทั้งสิ้น 1,100 พันตัน (คิดเป็น 5.34%)
- สำหรับไทย ผลิผลิตปาล์มน้ำมันอันดับที่ 4 ของโลก รวมทั้งสิ้น 962 พันตัน (คิดเป็น 4.67%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 5.05%

ภาพที่ 1.2 การผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมันใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก
ที่เป็นผู้ผลิตหลักและประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

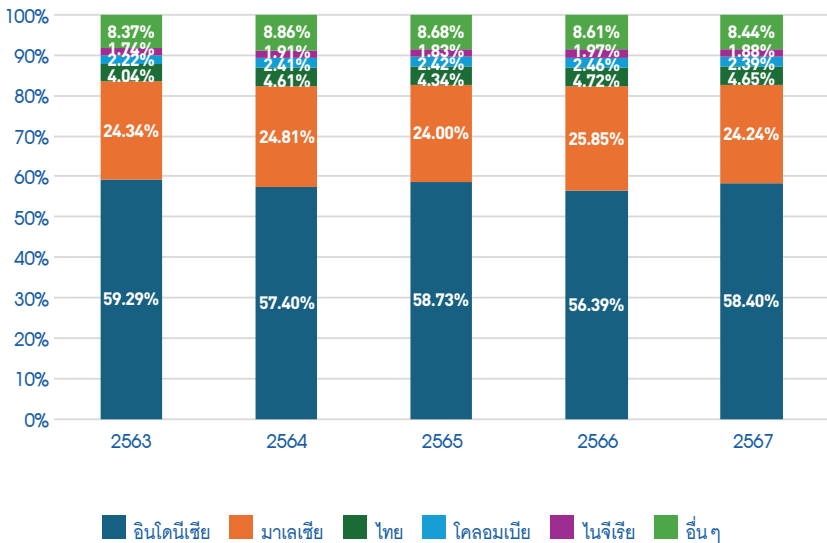
หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากสถานะการเป็นประเทศผู้ผลิตหลักเมล็ดปาล์มน้ำมัน (Oilseed Palm Kernel) 5 อันดับแรกของโลก

ที่มา:ฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(2) การผลิตน้ำมันปาล์ม

- ผลผลิตน้ำมันปาล์มของโลกมีความผันผวนตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ดี ในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 2.07% โดยในปี 2567 พบว่า โลกมีปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์มรวมทั้งสิ้น 79,629 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 4.42%
- ประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย ผลิตน้ำมันปาล์มสูงที่สุดในโลก รวมทั้งสิ้น 46,500 พันตัน (คิดเป็น 58.40% ของปริมาณผลผลิตน้ำมันปาล์มโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย ผลิตรวมทั้งสิ้น 19,300 พันตัน (คิดเป็น 24.24%)
- สำหรับไทย ผลิตน้ำมันปาล์มอยู่ในอันดับที่ 3 ของโลก รวมทั้งสิ้น 3,700 พันตัน คิดเป็น 4.65%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 5.71%

ภาพที่ 1.3 การผลิตน้ำมันปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก
ที่เป็นผู้ผลิตหลักและประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

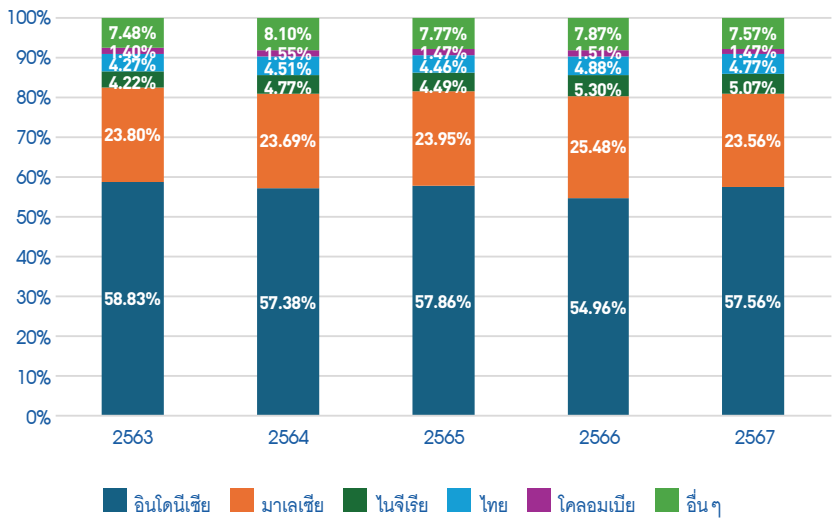
หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์มที่มีปริมาณการผลิตสูงสุด 5 อันดับแรกของโลก

ที่มา: ฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(3) การผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (Oil Palm Kernel)

- ผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลก มีความผันผวนตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมปริมาณผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 1.88% โดยในปี 2567 พบว่าโลกมีปริมาณผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมทั้งสิ้น 9,078 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 4.75%
- ประเทศผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมทั้งสิ้น 5,225 พันตัน (คิดเป็น 57.56% ของปริมาณผลผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมทั้งสิ้น 2,139 พันตัน (คิดเป็น 23.56%) และไนจีเรีย ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มได้จำนวน 460 พันตัน (คิดเป็น 5.07%) ตามลำดับ
- สำหรับไทย ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มเป็นอันดับที่ 4 ของโลก ได้ทั้งสิ้น 433 พันตัน (คิดเป็น 4.77%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 4.72%

ภาพที่ 1.4 การผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก
ที่เป็นผู้ผลิตหลักและประเทศอื่นๆ ของโลกระหว่างปี 2563 - 2567

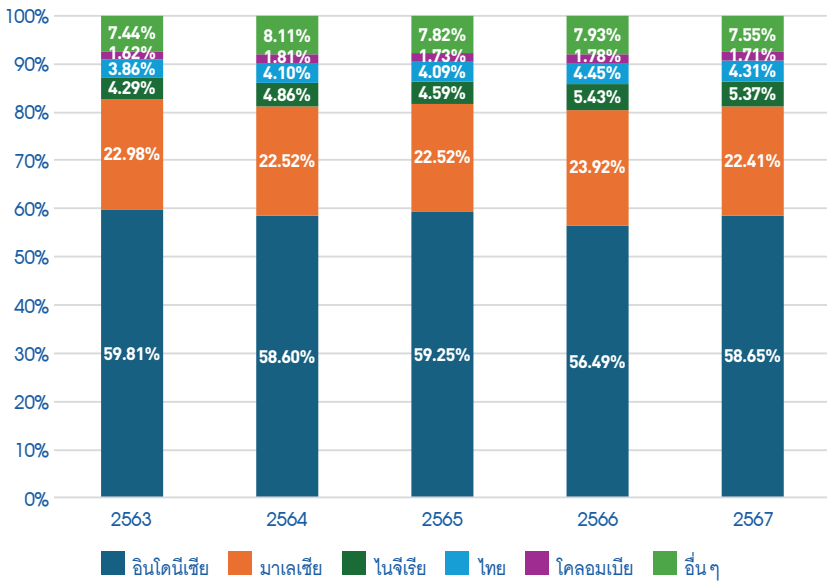

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้ผลิตน้ำมันเมล็ดในปาล์มที่มีปริมาณการผลิตสูงสุด 5 อันดับแรกของโลก
ที่มา: ข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(4) การผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม

- ผลผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลก มีความผันผวนตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ดี ในภาพรวมปริมาณผลผลิตยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 1.80% โดยในปี 2567 พบว่าโลกมีปริมาณผลผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมทั้งสิ้น 10,717 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 5.61%
- ประเทศผู้ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มสูงที่สุดในโลกรวมทั้งสิ้น 6,286 พันตัน (คิดเป็น 58.65% ของปริมาณผลผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย ผลิตรวมทั้งสิ้น 2,402 พันตัน (คิดเป็น 22.41%) และไนจีเรีย ผลิตรวมทั้งสิ้น 575 พันตัน (คิดเป็น 5.37%)
- สำหรับไทย ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเป็นอันดับที่ 4 ของโลก รวมทั้งสิ้น 462 พันตัน (คิดเป็น 4.31%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 4.66%

ภาพที่ 1.5 การผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก
ที่เป็นผู้ผลิตหลักและประเทศอื่นๆ ของโลกระหว่างปี 2563 - 2567

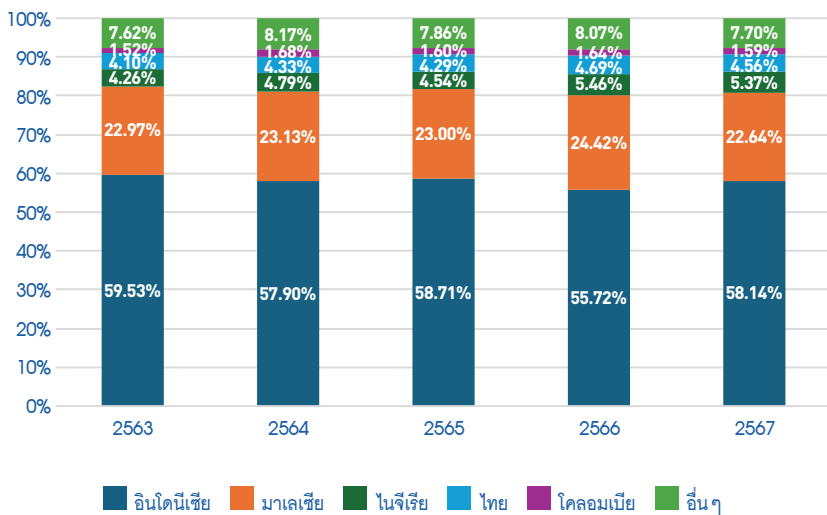
หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศผู้ผลิตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มที่มีปริมาณการผลิตสูงสุด 5 อันดับแรกของโลก
ที่มา: ฐานข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

1.2 การบริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

(1) การบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10)

- ปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลก มีความผันผวนตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 1.97% โดยในปี 2567 พบว่า โลกมีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมทั้งสิ้น 20,760 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 5.07%
- ประเทศผู้บริโภคมะล็ดปาล์มน้ำมันหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย บริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันสูงที่สุดในโลกรวมทั้งสิ้น 12,070 พันตัน (คิดเป็น 58.14% ของการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย บริโภครวมทั้งสิ้น 4,700 พันตัน (คิดเป็น 22.64%) และ ไนจีเรีย บริโภครวมทั้งสิ้น 1,115 พันตัน (คิดเป็น 5.37%)
- สำหรับไทยเป็นผู้บริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันอันดับที่ 4 ของโลก รวมทั้งสิ้น 947 พันตัน (คิดเป็น 4.56%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 4.70%

ภาพที่ 1.6 การบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก
ที่เป็นผู้บริโภคหลัก และประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

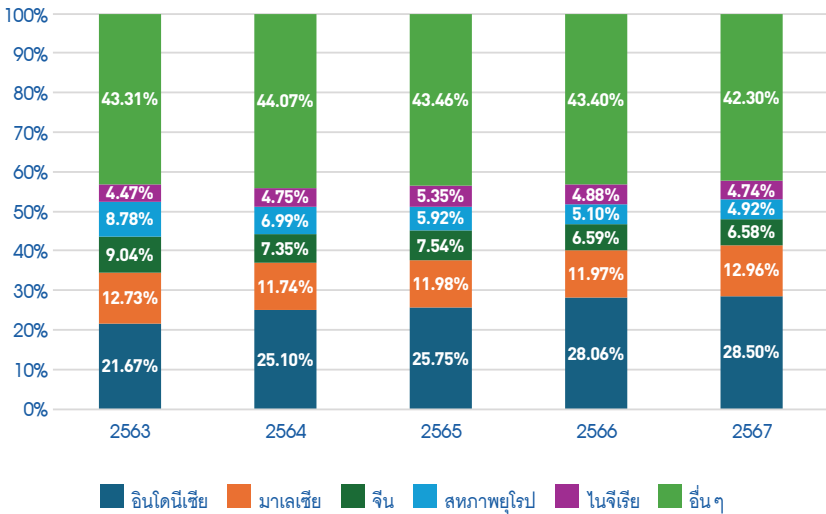

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อการสกัดน้ำมัน (Crush) สูงสุด 5 อันดับแรกของโลก
ที่มา: ข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(2) การบริโภคน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ประกอบด้วย น้ำมันปาล์มดิบ (1511.10) และน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (1511.90)

- ปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มของโลก มีความผันผวนตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 1.96% โดยในปี 2567 พบว่า โลกมีปริมาณการบริโภคน้ำมันปาล์มรวมทั้งสิ้น 78,323 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 4.30%
- ประเทศผู้บริโภคน้ำมันปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย บริโภคน้ำมันปาล์มสูงที่สุดในโลก รวมทั้งสิ้น 22,325 พันตัน (คิดเป็น 28.50% ของการบริโภคน้ำมันปาล์มโลก) รองลงมา คือ อินเดีย บริโภครวมทั้งสิ้น 10,150 พันตัน (คิดเป็น 12.96%) และ จีน บริโภครวมทั้งสิ้น 5,150 พันตัน (คิดเป็น 6.58%)
- สำหรับไทยเป็นผู้บริโภคน้ำมันปาล์มอันดับที่ 7 ของโลก รวมทั้งสิ้น 2,680 พันตัน (คิดเป็น 3.42%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 1.91%

ภาพที่ 1.7 การบริโภคน้ำมันปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก
ที่เป็นผู้บริโภคหลัก และประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

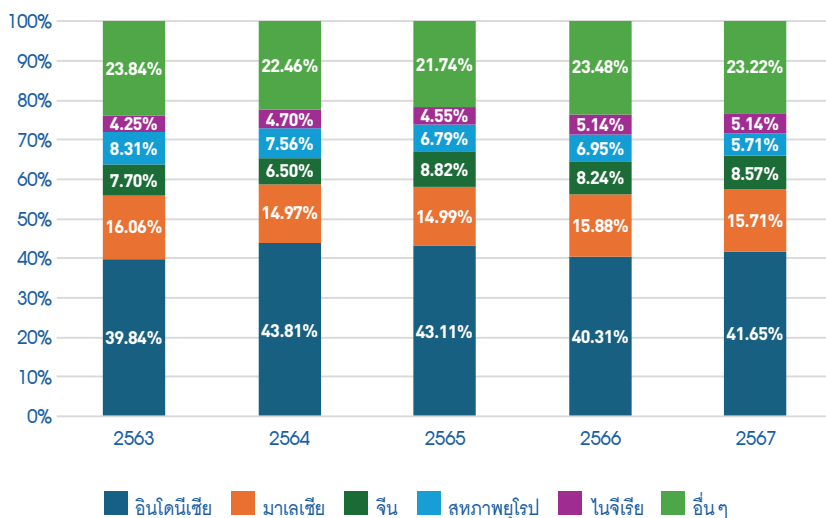

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีการบริโภคเมล็ดปาล์มน้ำมันรวมภายในประเทศสูงสุด 5 อันดับแรกของโลก
ที่มา: ข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(3) การบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)

- ปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลก มีความผันผวนตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ดี ในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 1.38% โดยในปี 2567 พบว่า โลกมีปริมาณการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มรวมทั้งสิ้น 8,751 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 5.78%
- ประเทศผู้บริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย บริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มสูงที่สุดในโลกรวมทั้งสิ้น 3,645 พันตัน (คิดเป็น 41.65% ของการบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย บริโภครวมทั้งสิ้น 1,375 พันตัน (คิดเป็น 15.71%) และจีน บริโภครวมทั้งสิ้น 750 พันตัน (คิดเป็น 8.57%)
- สำหรับไทยเป็นผู้บริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มอันดับที่ 8 ของโลก รวมทั้งสิ้น 285 พันตัน (คิดเป็น 3.26%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 5.51%

ภาพที่ 1.8 การบริโภคน้ำมันเมล็ดในปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก ที่เป็นผู้บริโภคหลัก และประเทศอื่น ๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

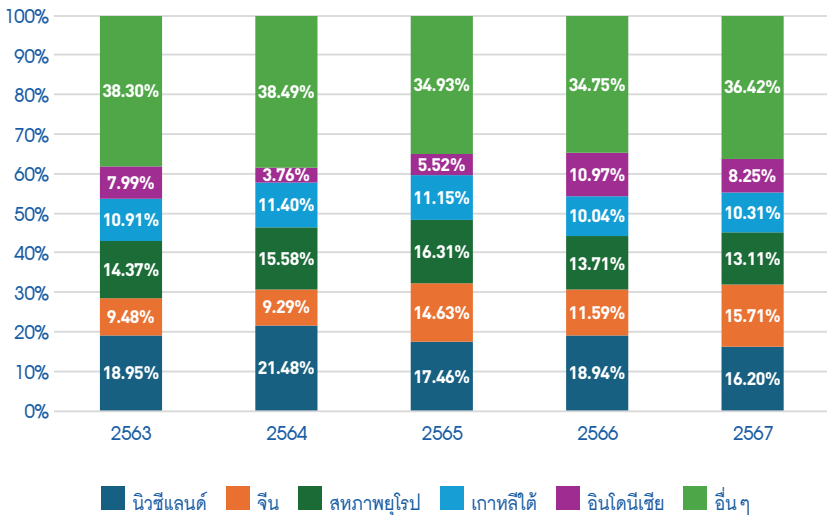

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีการบริโภคน้ำมันเมล็ดปาล์มรวมภายในประเทศสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: ข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(4) การบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60)

- ปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลก มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องตลอดช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 2.04% โดยในปี 2567 พบว่า โลกมีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมทั้งสิ้น 10,184 พันตัน
- ประเทศผู้บริโภตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ได้แก่ นิวซีแลนด์ บริโภตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มสูงที่สุดในโลกรวมทั้งสิ้น 1,650 พันตัน (คิดเป็น 16.20% ของการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มโลก) รองลงมา คือ จีน บริโภครวมทั้งสิ้น 1,600 พันตัน (คิดเป็น 15.71%) และ สหภาพยุโรป บริโภครวมทั้งสิ้น 1,335 พันตัน (คิดเป็น 13.11%)
- สำหรับไทยเป็นผู้บริโภตกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มอันดับที่ 6 ของโลก รวมทั้งสิ้น 747 พันตัน (คิดเป็น 7.34%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) 3.90%

ภาพที่ 1.9 การบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก
ที่เป็นผู้บริโภคหลัก และประเทศอื่น ๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

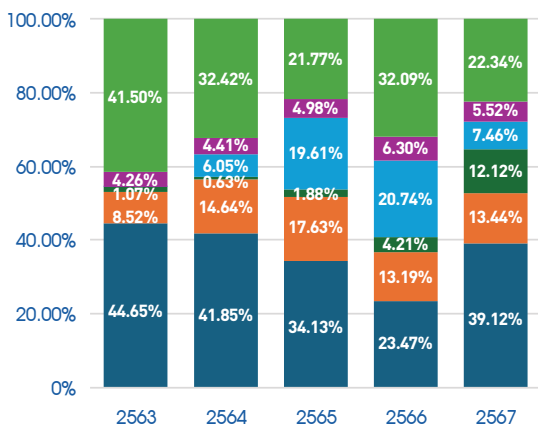
หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกประเทศข้างต้น พิจารณาจากการเป็นประเทศที่มีปริมาณการบริโภคกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มรวมภายในประเทศสูงสุด 10 อันดับแรกของโลก
ที่มา: ข้อมูลสถิติการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรของ Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture (USDA) สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

1.3 การนำเข้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

(1) การนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10)

- มูลค่านำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลก ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 71,726 พันดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 2.33% โดยในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 12.45%
- ประเทศผู้นำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักของโลก ได้แก่ มาเลเซีย นำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันสูงที่สุดในโลกมูลค่ารวมทั้งสิ้น 28,061 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 39.12% ของมูลค่านำเข้าโลก) รองลงมา คือ คอสตาริกา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 9,640 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 13.44%) และ กัวเตมาลา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 8,696 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 12.12%)
- สำหรับไทยนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันเป็นอันดับที่ 5 ของโลก มูลค่ารวมทั้งสิ้น 3,961 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 5.52%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 19.96%
- ประเทศไทยมีการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันเป็นหลัก ในปี 2567 ได้แก่ คอสตาริกา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,543 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 38.95% ของมูลค่าการนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมันไทย) เมียนมา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,277 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 32.24%) มาเลเซียมูลค่ารวมทั้งสิ้น 909 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 22.95%) และอื่นๆ มูลค่ารวมทั้งสิ้น 231 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 5.86%)

ภาพที่ 1.10 การนำเข้าเมล็ดปาล์มน้ำมัน
ใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลกที่เป็นผู้นำเข้าหลัก
และประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

ภาพที่ 1.11 ประเทศที่ไทยมีการนำเข้า
เมล็ดปาล์มน้ำมันเป็นหลัก ในปี 2567

	มูลค่า (พันดอลลาร์ สหรัฐ)	%
 คอสตาริกา	1,543	38.95%
 เมียนมา	1,277	32.24%
 มาเลเซีย	909	22.95%
 อื่น ๆ	231	5.86%

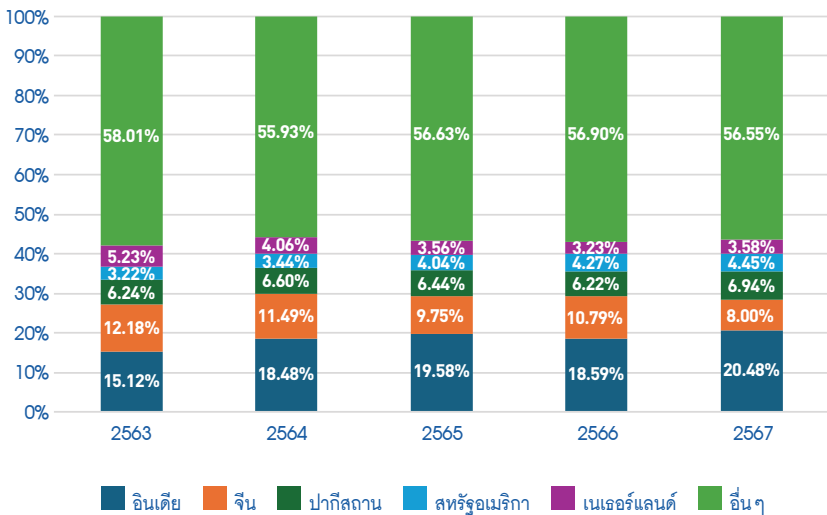
หมายเหตุ: *สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** มูลค่ารวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล
ที่มา: Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) / สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(2) การนำเข้าน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ประกอบด้วยน้ำมันปาล์มดิบ (1511.10) และน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (1511.90)

- มูลค่านำเข้าน้ำมันปาล์มของโลก ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 42,257,669 พันดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนหน้า 10.62% อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 5.70%
- ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินเดีย นำเข้าน้ำมันปาล์มสูงที่สุดในโลก มูลค่ารวมทั้งสิ้น 8,653,987 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 20.48% ของมูลค่านำเข้าโลก) รองลงมา คือ จีน มูลค่ารวมทั้งสิ้น 3,382,460 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 8.00%) และ ปากีสถาน มูลค่ารวมทั้งสิ้น 2,930,774 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 6.94%)
- สำหรับไทยนำเข้าน้ำมันปาล์มเป็นอันดับที่ 179 ของโลก มูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,842 พันดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งทั้งหมดเป็นการนำเข้าจากมาเลเซีย โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 440.18% และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) หดตัวลงที่ 3.02%

ภาพที่ 1.12 การนำเข้าน้ำมันปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก ที่เป็นผู้นำเข้าหลักและประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

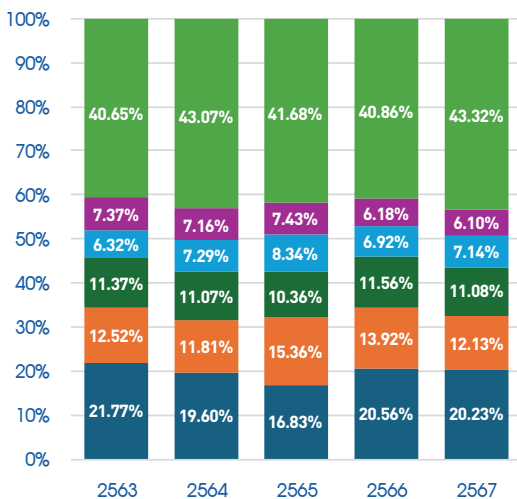
หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511 ประกอบด้วยน้ำมันปาล์มดิบ (1511.10) และน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม (1511.90)

** มูลค่ารวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล ที่มา: Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) / สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(3) การนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)

- มูลค่านำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลก ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 3,907,905 พันดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 14.66% และในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 10.14%
- ประเทศผู้นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ได้แก่ จีน นำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม สูงที่สุดในโลกมูลค่ารวมทั้งสิ้น 790,699 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 20.23% ของมูลค่านำเข้าทั้งโลก) รองลงมา คือ สหรัฐอเมริกา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 474,203 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 12.13%) และ เยอรมนี มูลค่ารวมทั้งสิ้น 432,996 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 11.08%)
- สำหรับไทยนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มเป็นอันดับที่ 46 ของโลก มูลค่ารวมทั้งสิ้น 12,578 พันดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 181.26% อย่างไรก็ดี มีอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 16.36%
- ประเทศที่ไทยมีการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มเป็นหลัก ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 12,574 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 99.97% ของมูลค่าการนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์มไทย) และบราซิลมูลค่ารวมทั้งสิ้น 4 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 0.03%)

ภาพที่ 1.13 การนำเข้าน้ำมันเมล็ดในปาล์ม ใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลกที่เป็นผู้นำเข้าหลัก และประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

ภาพที่ 1.14 ประเทศที่ไทยมีการนำเข้า น้ำมันเมล็ดในปาล์มเป็นหลัก ในปี 2567

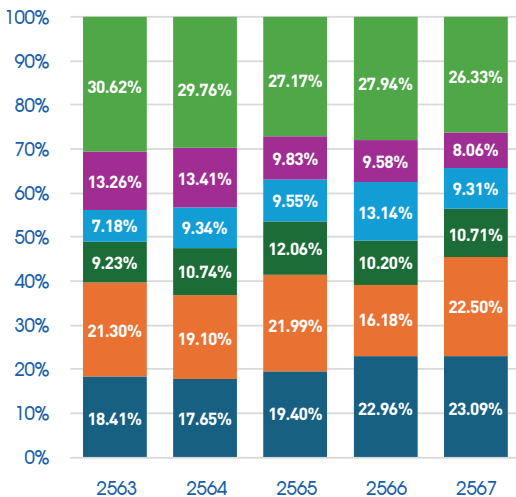
	มูลค่า (พันดอลลาร์ สหรัฐ)	%
 อินโดนีเซีย	12,574	99.97%
 บราซิล	4	0.03%

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอ้างอิงตามพิกัดศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29
 ** มูลค่ารวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไมรายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล
 ที่มา: Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) / สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(4) การนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60)

- มูลค่านำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลก ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 1,607,031 พันดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนหน้า 21.04% อย่างไรก็ตามในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 1.89%
- ประเทศผู้นำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ได้แก่ ญี่ปุ่น นำเข้ากากปาล์ม และเมล็ดในปาล์มสูงที่สุดในโลกมูลค่ารวมทั้งสิ้น 371,087 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 23.09% ของมูลค่านำเข้าโลก) รองลงมา คือ นิวซีแลนด์ มูลค่ารวมทั้งสิ้น 361,579 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 22.50%) และ เกาหลีใต้ มูลค่ารวมทั้งสิ้น 172,044 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 10.71%)
- สำหรับไทยนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเป็นอันดับที่ 8 ของโลก มูลค่ารวมทั้งสิ้น 49,972 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยลดลงจากปีก่อนหน้า 16.99% และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 5.95%
- ประเทศที่ไทยมีการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเป็นหลัก ในปี 2567 ได้แก่ อินโดนีเซีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 44,597 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 89.24%) ของมูลค่าการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไทย มาเลเซีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 5,279 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 10.56%) และเมียนมามูลค่ารวมทั้งสิ้น 96 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 0.19%)

ภาพที่ 1.15 การนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลกที่เป็นผู้นำเข้าหลัก และประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

ภาพที่ 1.16 ประเทศที่ไทยมีการนำเข้ากากปาล์มและเมล็ดในปาล์มเป็นหลัก ในปี 2567

	มูลค่า (พันดอลลาร์ สหรัฐ)	%
 อินโดนีเซีย	44,597	89.24%
 มาเลเซีย	5,279	10.56%
 เมียนมา	96	0.19%

หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** มูลค่ารวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูลที่มา: Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) / สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

ไทยนำเข้าน้ำมันปาล์มในปริมาณน้อย เป็นผลจากการที่ไทยจำกัดการนำเข้าน้ำมันปาล์มประเภทต่าง ๆ อย่างเข้มงวด ผ่านการกำหนดโควตาการนำเข้าจากประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งกำหนดอัตราภาษีในโควตาที่ 20% และอัตราภาษีนอกโควตาที่ 143% (อัตราโควตานำเข้าในปี 2565 ได้มีการกำหนดโควตานำเข้าที่ 4,860 ตัน)

ในส่วนของความตกลงการค้าเสรีของไทยกับประเทศภาคีมีอยู่หลายฉบับ ซึ่งได้ตกลงเพื่อลดภาษีนำเข้าเป็น 0% อาทิ เขตการค้าเสรีอาเซียน ความตกลงการค้าไทย - ออสเตรเลีย และความตกลงการค้าไทย - นิวซีแลนด์ (ตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2 ความตกลงการค้าเสรีของไทยกับประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปาล์มน้ำมัน

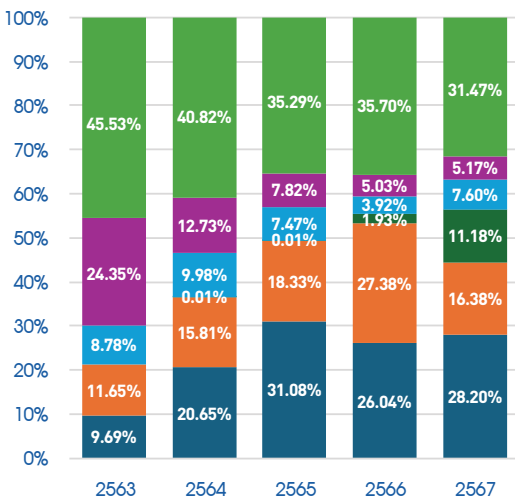
กรอบพหุภพ	น้ำมันปาล์มดิบ (1511.10) น้ำมันปาล์มอื่น ๆ (1511.90)	น้ำมันเชื้อเพลิงในเมล็ดปาล์มดิบ (1513.21) น้ำมันเชื้อเพลิงในเมล็ดปาล์มอื่น ๆ (1513.29)
WTO	อัตราภาษีในโควตา 20% นอกโควตา 143%	อัตราภาษีในโควตา 20% นอกโควตา 143%
อาเซียน (ATIGA)	0%	0%
อาเซียน-จีน (ACFTA)	อัตราภาษีในโควตา 20% นอกโควตา 144.6%	อัตราภาษีในโควตา 20% นอกโควตา 144.6%
อาเซียน-ญี่ปุ่น (AJCEP)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	อัตราภาษีในโควตา 1.8% นอกโควตา 143%
อาเซียน-เกาหลี (AKFTA)	อัตราภาษีในโควตา 0% นอกโควตา 143%	อัตราภาษีในโควตา 0% นอกโควตา 143%
อาเซียน-อินเดีย (AIFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
ไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)	0%	0%
ไทย-นิวซีแลนด์ (TNZCEP)	0%	0%
ไทย-อินเดีย (TIFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
ญี่ปุ่นไทย (JTEPA)	อัตราภาษีในโควตา 0%	อัตราภาษีในโควตา 0%
ไทย-ชิลี (TCFTA)	นอกโควตา 143%	นอกโควตา 143%
ไทย-เปรู (TPCEP)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี
อาเซียน-ฮ่องกง (AHKFTA)	ไม่ผูกพันการลดภาษี	ไม่ผูกพันการลดภาษี

1.4 การส่งออกสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

(1) การส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน (พิกัดศุลกากร 1207.10)

- มูลค่าการส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันของโลก ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 62,277 พันดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนหน้า 0.67% อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 18.34%
- ประเทศผู้ส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันหลักของโลก ได้แก่ ไทย ส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันสูงที่สุดในโลกมูลค่ารวมทั้งสิ้น 17,563 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 28.20% ของมูลค่าส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันโลก) รองลงมา คือ คอสตาริกา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 10,202 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 16.38%) และ ปานามา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 6,965 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 11.18%)
- ตลาดส่งออกเมล็ดปาล์มที่สำคัญของไทย ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย (คิดเป็น 81.89% ของมูลค่าส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมันไทย) อินเดีย (คิดเป็น 11.69%) และฟิลิปปินส์ (คิดเป็น 4.20%)

ภาพที่ 1.17 การส่งออกเมล็ดปาล์มน้ำมัน
ใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลกที่เป็นผู้ส่งออกหลัก
และประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

ภาพที่ 1.18 ตลาดส่งออกเมล็ดปาล์ม
ที่สำคัญของไทย ในปี 2567

	มูลค่า (พันดอลลาร์ สหรัฐ)	%
 มาเลเซีย	14,383	81.89%
 อินเดีย	2,053	11.69%
 ฟิลิปปินส์	738	4.20%

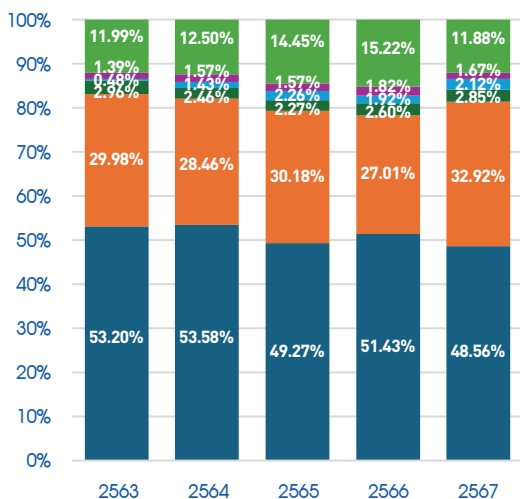
หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1207.10

** มูลค่ารวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล
ที่มา: Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) / สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(2) การส่งออกน้ำมันปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1511) ประกอบด้วย น้ำมันปาล์มดิบ (1511.10) และน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม (1511.90)

- มูลค่าส่งออกน้ำมันปาล์มของโลก ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 41,212,288 พันดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนหน้า 6.57% อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 6.00%
- ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย ส่งออกน้ำมันปาล์มสูงที่สุดในโลก มูลค่ารวมทั้งสิ้น 20,012,617 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 48.56% ของมูลค่าส่งออกน้ำมันปาล์มโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 13,568,010 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 32.92%) และ เนเธอร์แลนด์ มูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,172,945 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 2.85%)
- สำหรับไทยส่งออกน้ำมันปาล์มสูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก มูลค่ารวมทั้งสิ้น 872,311 พันดอลลาร์สหรัฐ โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 3.17% และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 53.45%
- ตลาดส่งออกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของไทย ในปี 2567 ได้แก่ อินเดีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 737,574 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 84.55% ของมูลค่าส่งออกน้ำมันปาล์มไทย) เมียนมา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 97,113 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 11.13%) และจีน มูลค่ารวมทั้งสิ้น 15,943 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 1.83%)

ภาพที่ 1.19 การส่งออกปาล์มน้ำมันใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก ที่เป็นผู้ส่งออกหลัก และประเทศอื่นๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

ภาพที่ 1.20 ตลาดส่งออกปาล์มที่สำคัญของไทย ในปี 2567

มูลค่า (พันดอลลาร์สหรัฐ)				%
	อินเดีย	737,574	84.55	
	เมียนมา	97,113	11.13	
	จีน	15,943	1.83	

■ อินโดนีเซีย ■ มาเลเซีย ■ เนเธอร์แลนด์
■ ไทย ■ ปาปัวนิวกินี ■ อื่นๆ

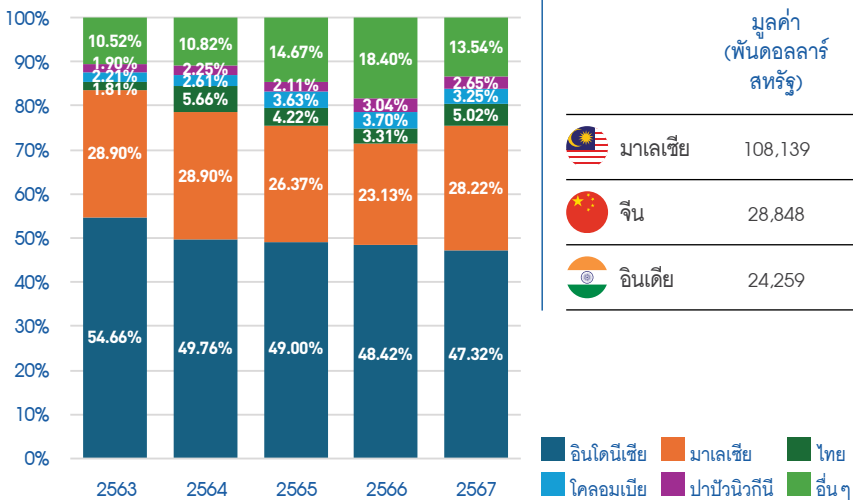
หมายเหตุ: * สีน้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอ้างอิงตามพิกัดศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1511 (พิกัดศุลกากร 1511) ประกอบด้วย น้ำมันปาล์มดิบ (1511.10) และน้ำมันปาล์มอื่น ๆ และแพรกชันของน้ำมันปาล์ม (1511.90)

** มูลค่ารวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูลที่มา: Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) / สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(3) การส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 1513.21 และ 1513.29)

- มูลค่าส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มของโลก ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 3,337,015 พันดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 22.12% และในภาพรวมยังคงมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ด้วยอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 8.19%
- ประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย ส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มสูงที่สุดในโลกมูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,579,175 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 47.32% ของมูลค่าส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 941,788 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 28.22%) และ ไทย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 167,405 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 5.02%)
- ตลาดส่งออกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของของไทย ในปี 2567 ได้แก่ มาเลเซีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 108,139 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 64.60% ของมูลค่าส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์มไทย) จีน มูลค่ารวมทั้งสิ้น 28,848 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 17.23%) และอินเดีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 24,259 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 14.49%)

ภาพที่ 1.21 การส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม
ใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลกที่เป็นผู้ส่งออกหลัก
และประเทศอื่น ๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

ภาพที่ 1.22 ตลาดส่งออกน้ำมันเมล็ดในปาล์ม
ที่สำคัญของไทย ในปี 2567

	มูลค่า (พันดอลลาร์ สหรัฐ)	%
 มาเลเซีย	108,139	64.60
 จีน	28,848	17.23
 อินเดีย	24,259	14.49

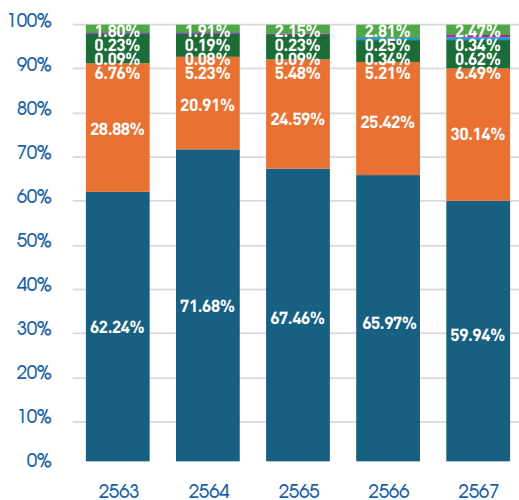
หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 1513.21 และ 1513.29

** มูลค่ารวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล
ที่มา: Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์ระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) / สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

(4) การส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์ม (พิกัดศุลกากร 2306.60)

- มูลค่าส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มของโลก ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 1,037,809 พันดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปีก่อนหน้า 19.93% และในภาพรวมมีแนวโน้มหดตัวอย่างต่อเนื่องด้วยอัตราการหดตัวเฉลี่ยต่อปี (CAGR) (ปี 2563 - 2567) ที่ 0.71%
- ประเทศผู้ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มหลักของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มสูงที่สุดในโลกมูลค่ารวมทั้งสิ้น 622,024 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 59.94% ของมูลค่าส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มโลก) รองลงมา คือ มาเลเซีย มูลค่ารวมทั้งสิ้น 312,840 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 30.14%) และ เนเธอร์แลนด์ มูลค่ารวมทั้งสิ้น 67,365 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 6.49%)
- สำหรับไทยเป็นผู้ส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มอันดับที่ 4 ของโลกมูลค่ารวมทั้งสิ้น 6,392 พันตัน (คิดเป็น 0.62%) และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ที่ 59.81%
- ตลาดส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มที่สำคัญของของไทย ในปี 2567 ได้แก่ กัมพูชา มูลค่ารวมทั้งสิ้น 3,587 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 56.12% ของมูลค่าส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มไทย) สปป.ลาว มูลค่ารวมทั้งสิ้น 2,590 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 40.52%) และจีน มูลค่ารวมทั้งสิ้น 68 พันดอลลาร์สหรัฐ (คิดเป็น 1.06%)

ภาพที่ 1.23 การส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มใน 5 ประเทศอันดับแรกของโลก ที่เป็นผู้ส่งออกหลัก และประเทศอื่น ๆ ของโลก ระหว่างปี 2563 - 2567

ภาพที่ 1.24 ตลาดส่งออกกากปาล์มและเมล็ดในปาล์มที่สำคัญของไทย ในปี 2567

	มูลค่า (พันดอลลาร์ สหรัฐ)	%
 กัมพูชา	3,587	56.12
 สปป. ลาว	2,590	40.52
 จีน	68	1.06

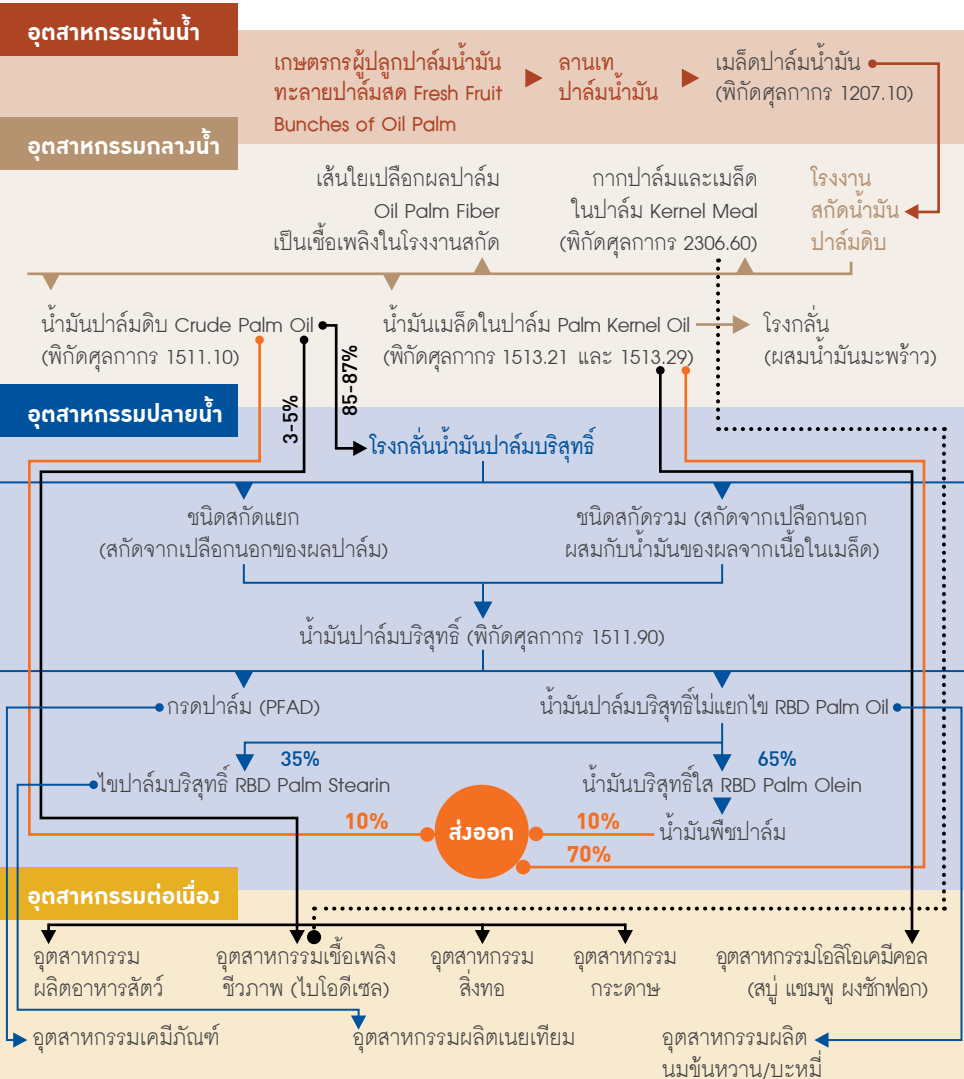
หมายเหตุ: * สินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอ้างอิงตามพิกัดอัตราศุลกากร (HS Code) ได้แก่ 2306.60

** มูลค่าผลรวมของโลกเป็นมูลค่าที่ครอบคลุมทั้งประเทศที่รายงานข้อมูลและไม่รายงานข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูลที่มา: Trade Map โดยศูนย์พาณิชย์การระหว่างประเทศ (International Trade Centre: ITC) / สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2568

1.5 ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

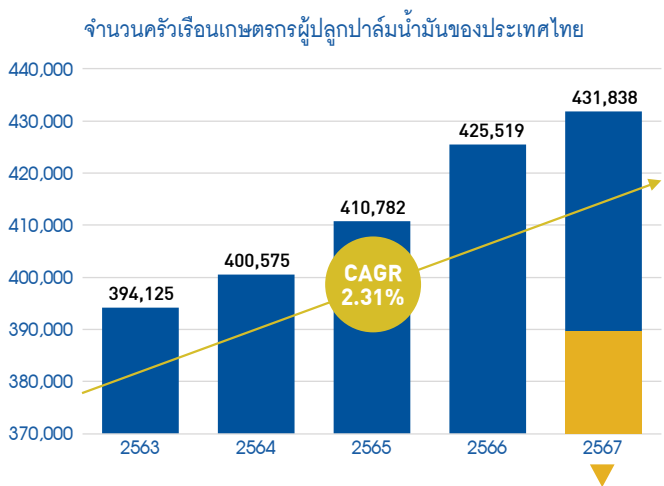
แบ่งออกได้เป็น 4 ส่วน ได้แก่ (1) อุตสาหกรรมต้นน้ำ (2) อุตสาหกรรมกลางน้ำ (3) อุตสาหกรรมปลายน้ำ และ (4) อุตสาหกรรมต่อเนื่อง ดังภาพที่ 1.25

ภาพที่ 1.25 ห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม

ที่มา: เอกสารแนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เข้าถึงได้จาก <https://uploads.tps.go.th/แนวทางการพัฒนาศักยภาพการค้าอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2568 และเอกสารโดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

(1) อุตสาหกรรมต้นน้ำ ครอบคลุมการผลิตเมล็ดปาล์มน้ำมัน ประกอบด้วย เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน และลานเทปาล์มน้ำมัน

จำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน (พ.ศ. 2566)
รายจังหวัดที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร

จังหวัด	จำนวนครัวเรือน
รวม	385,540
สุราษฎร์ธานี	80,191
ชุมพร	61,166
นครศรีธรรมราช	48,889
กระบี่	41,517
ตรัง	23,104
พังงา	16,172
พัทลุง	15,171
ระนอง	10,719
สตูล	10,167
สงขลา	9,500
ประจวบคีรีขันธ์	8,417
นราธิวาส	6,187
บึงกาฬ	3,998
ชลบุรี	3,704
ปัตตานี	3,420
เลย	3,337
สกลนคร	2,893
อุบลราชธานี	2,890
อุดรธานี	2,596
หนองคาย	2,594
อื่นๆ	28,909

ที่มา: สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2567, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เข้าถึงได้จาก <https://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/journal/2568/commodity2567.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2568
ระบบให้บริการข้อมูลสารสนเทศการผลิตทางการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร เข้าถึงได้จาก <https://production.doae.go.th/> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568

เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

- ในช่วงปี 2563 - 2567 คาดการณ์ว่าไทยมีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น¹ 2.31%
- ปี 2567 คาดการณ์ว่า ไทยมีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน 431,838 ครัวเรือน เพิ่มขึ้น 1.49% จากปีก่อนหน้า
- ในปี 2567 มีครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร 385,540 ครัวเรือน โดยจังหวัดที่มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกรมากที่สุด ได้แก่ สุราษฎร์ธานี (20.80% ของจำนวนครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรทั้งหมด) รองลงมาคือ นครศรีธรรมราช (15.87%) ชุมพร (12.68%) กระบี่ (10.77%) และตรัง (5.99%) ตามลำดับ

ลานเทปาล์มน้ำมัน

- ปี 2567 มีลานเทปาล์มน้ำมัน² 3,308 แห่ง ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ 3,094 แห่ง (คิดเป็น 93.53% ของจำนวนลานเทปาล์มน้ำมันทั้งหมด) และกระจายไปในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ 214 แห่ง
- จังหวัดที่มีลานเทปาล์มน้ำมันมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สุราษฎร์ธานี 752 แห่ง (คิดเป็น 22.73% ของจำนวนลานเทปาล์มน้ำมันทั้งหมด) รองลงมา คือ กระบี่ 583 แห่ง (คิดเป็น 17.62%) และนครศรีธรรมราช 459 แห่ง (คิดเป็น 13.88%)

ที่มา: ¹ สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2567, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เข้าถึงได้จาก <https://www.oae.go.th/assets/portals/1/files/journal/2568/commodity2567.pdf> สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2568 และระบบให้บริการข้อมูลสารสนเทศการผลิตทางด้านการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร เข้าถึงได้จาก <https://production.doe.go.th/> สืบค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568

² กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2568 สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2568

(2) อุตสาหกรรมกลั่นน้ำ ครอบคลุมการแปรรูปขั้นแรกของปาล์มน้ำมัน ประกอบด้วย โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- (2.1) โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบแบบมาตรฐาน หรือโรงงานแบบหีบแยก (โรงงานประเภท A) ซึ่งเป็นโรงงานที่แยกหีบน้ำมันปาล์มจากเนื้อปาล์มและเมล็ดในปาล์ม จำนวน 86 แห่ง
- (2.2) โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบแบบรวม หรือโรงงานแบบหีบผสม (โรงงานประเภท B) ซึ่งเป็นโรงงานขนาดเล็ก ใช้ผลปาล์มร่วงหรือสับทะลายปาล์มให้ผลปาล์มร่วงเป็นวัตถุดิบ จำนวน 39 แห่ง

ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2568 ไทยมีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ³ 125 แห่ง จังหวัดที่มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ชุมพร 27 แห่ง (คิดเป็น 21.60% ของจำนวนโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบทั้งหมด) รองลงมา คือ สุราษฎร์ธานี 25 แห่ง (คิดเป็น 20.00%) และกระบี่ 24 แห่ง (คิดเป็น 19.20%)

(3) อุตสาหกรรมปลายน้ำ เป็นกระบวนการนำน้ำมันปาล์มดิบเข้าสู่กระบวนการกลั่น และนำน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์มาผ่านกรรมวิธีการแยกไขเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ส่วนชั้น หรือไขปาล์มบริสุทธิ์ หรือน้ำมันปาล์มสเตียรีน (Palm Stearin) สามารถนำไปใช้ผลิตเนยเทียมและผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ ในส่วนของน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ส่วนใส หรือน้ำมันปาล์มโอเลอิน (RBD Palm Olein) จะนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องและการปรุงอาหาร ทั้งนี้ ประกอบด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลัก ได้แก่ โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์

ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2568 มีโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ 22 แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่ภาคกลางและภาคใต้ จังหวัดที่มีโรงงานกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ สมุทรปราการ 5 แห่ง (คิดเป็น 23.81% ของจำนวนโรงงานกลั่นทั้งหมด) รองลงมา คือ ชลบุรี 4 แห่ง (คิดเป็น 19.05%) และประจวบคีรีขันธ์ 3 แห่ง (คิดเป็น 14.29%)

ที่มา: ³ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม 2568 สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2568

ปัจจุบันมีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่หลากหลายโดยมีรายชื่อตราสินค้าซึ่งสามารถพบเห็นได้ในตลาด อาทิ ตราโอเลอิน (บริษัท โอเลอิน จำกัด) ตราหยก (บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)) ตรามรกต (บริษัท ไข่มุข ดาร์บี้ ออยล์ มรกต จำกัด (มหาชน)) ตราเกษตร (บริษัท ปทุมธานีน้ำมันพืช จำกัด) ตราผึ้ง (บริษัท กลุ่มปาล์มธรรมชาติ จำกัด)

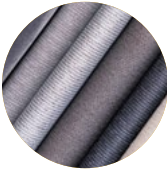
(4) อุตสาหกรรมต่อเนื่อง น้ำมันปาล์มเป็นวัตถุดิบสำคัญที่ถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องหลากหลายประเภท ครอบคลุมทั้งภาคการบริโภคและอุตสาหกรรมการผลิต แบ่งการใช้งานออกเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมหลัก ดังนี้

อุตสาหกรรมอาหาร น้ำมันปาล์มมีบทบาทสำคัญในอุตสาหกรรมอาหาร นิยมใช้เป็นน้ำมันสำหรับปรุงและทอดอาหาร รวมถึงเป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปต่าง ๆ เช่น ซอสบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ขนมเค้ก เนยเทียม ฯลฯ

อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ น้ำมันปาล์มมีคุณสมบัติเป็นแหล่งพลังงานและไขมันที่มีต้นทุนต่ำ นิยมใช้ในอุตสาหกรรมผลิตอาหารสำหรับปศุสัตว์ ได้แก่ อาหารสำเร็จรูปสำหรับเลี้ยงปศุสัตว์ในฟาร์ม อาหารผสมสำเร็จรูป และอาหารเสริมสำหรับสัตว์

อุตสาหกรรมสิ่งทอ กรดโอเลอิกที่ได้จากการแปรรูปน้ำมันปาล์มสามารถใช้ในกระบวนการผลิตสารหล่อลื่น สารกันน้ำ และสารเคลือบผิวสำหรับสิ่งทอเพื่อช่วยเพิ่มอายุการใช้งานของผลิตภัณฑ์ และเสริมคุณสมบัติในการเก็บรักษา

อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพ น้ำมันปาล์มถูกใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตไบโอดีเซล (B100) ผ่านกระบวนการแปรรูปทางเคมี เช่น การเติมเมทานอลหรือเอทานอลร่วมกับตัวเร่งปฏิกิริยาเพื่อให้ได้สารเมทิลเอสเทอร์หรือเอทิลเอสเทอร์ของกรดไขมัน ซึ่งสามารถใช้เป็นพลังงานทดแทนในภาคขนส่งและอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมโพลิเอไมด์คอล น้ำมันปาล์มที่ผ่านกระบวนการทางเคมีสามารถใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคที่หลากหลายในอุตสาหกรรมเครื่องสำอางและเคมีภัณฑ์ เช่น สบู่ แชมพู เครื่องสำอาง ผงซักฟอก และน้ำมันหล่อลื่น เป็นต้น

A photograph of a coconut palm plantation. The trees are green and healthy, with their fronds reaching upwards. The ground is covered with dry grass and some green weeds. The sky is a clear, light blue with a few wispy clouds.

02 ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องของประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย ซึ่งเป็นผู้ผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลก รวมถึงอินเดียและสหภาพยุโรป ซึ่งเป็นผู้นำเข้าสำคัญของโลก โดยเปรียบเทียบกับประเทศไทย โดยครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน มีรายละเอียดดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

นโยบาย/ มาตรการ/ กฎหมาย	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อินเดีย	สหภาพยุโรป
แผนนโยบายแห่งชาติเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม	ปาล์มเป็นหนึ่งใน 12 อุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร	ปาล์มเป็นหนึ่งใน 22 กิจกรรมหลักทางเศรษฐกิจภายใต้ MP3EI	ปาล์มเป็นหนึ่งใน 21 อุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ NIMP 2030	มีการจัดทำเป้าหมายชาติเพื่อการพัฒนา น้ำมันพืช และน้ำมันปาล์ม	
นโยบายส่งเสริมการลงทุน ปาล์มน้ำมัน และ น้ำมันปาล์ม	นโยบายส่งเสริมการลงทุน โดย BOI ผ่านการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และมาตรการที่มีใช้ภาษี		นโยบายส่งเสริมการลงทุน โดย MIDA ผ่านการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล หรือลดหย่อนค่าใช้จ่าย	นโยบายส่งเสริมการลงทุน โดยการประกันราคาปาล์มและการสนับสนุนเงินในการปลูกปาล์ม	
นโยบายการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ/ไบโอดีเซล	มีมาตรฐานการใช้ น้ำมัน B7	มีการบังคับใช้ B35 ในปัจจุบัน และกำหนดเป้าหมายการใช้ B40 ในปี 2568	มีการบังคับใช้ B20 ในปัจจุบัน และกำหนดเป้าหมายการใช้ B30 ในปี 2568		มีข้อกำหนดที่มาของน้ำมันชีวภาพ โดยต้องไม่ทำลายป่าไม้ และไม่เป็นการขยายพื้นที่เกษตรกรรมไปสู่พื้นที่ป่าไม้ในระดับสูง (High ILUC-risk) มีการสนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือก (The Renewable Energy Directive: RED I - III) ที่กำหนดเป้าหมายการใช้พลังงานทดแทน รวมถึงมีการกำหนดมาตรฐานเชื้อเพลิงอากาศยานแบบยั่งยืน (Sustainable Aviation Fuel: SAF)

BOI: Thailand Board of Investment / MIDA: Malaysian Investment Development Authority / MP3EI: Masterplan for Acceleration and Expansion of Indonesia's Economic Development / NIMP2030: New Industry Master Plan 2030

02 ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

นโยบาย/ มาตรฐาน/ กฎหมาย	ไทย	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย	อินเดีย	สหภาพยุโรป
การกำหนด มาตรฐานหรือ หลักการ อุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมัน เพื่อความยั่งยืน	หลักการผลิต ปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม อย่างยั่งยืน และ หลักการผลิต ปาล์มน้ำมัน อย่างยั่งยืน สำหรับเกษตรกร รายย่อยอิสระ	มาตรฐาน Indonesia Sustainable Palm Oil	มาตรฐาน Malaysia Sustainable Palm Oil	กรอบ การดำเนินงาน ด้านความยั่งยืน สำหรับการผลิต น้ำมันปาล์มของ ประเทศ	กฎหมายสินค้า ปลอดการตัดไม้ ทำลายป่า ของสหภาพยุโรป (EU Deforestation Regulation: EUDR)
การจัดตั้ง คณะกรรมการ เพื่อการพัฒนา ปาล์มน้ำมัน	คณะกรรมการ นโยบายปาล์ม น้ำมันแห่งชาติ (กนป.)	Indonesia Palm Oil Board (IPOB)	Malaysia Palm Oil Board (MPOB)		

เมื่อวิเคราะห์ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องจากประเทศตัวอย่างข้างต้นกับไทย พบว่า

ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	ไทย	ต่างประเทศ
แผนนโยบายแห่งชาติ เพื่อการพัฒนา อุตสาหกรรม	ไทยไม่ได้ตั้งเป้าหมายเฉพาะของ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ในระดับประเทศ แต่กำหนดในระดับกรม ซึ่งอาจมีข้อจำกัดในการดำเนินนโยบาย และการบังคับใช้ต่อหน่วยงานอื่น ไม่ครอบคลุมทั้งระบบ อาทิ การกำหนด สัดส่วนไบโอดีเซล	อินโดนีเซีย มาเลเซีย และอินเดีย มีแผนยุทธศาสตร์ระดับประเทศ เพื่อสนับสนุนและพัฒนาอุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่าง ชัดเจนและเป็นการเฉพาะ
นโยบายส่งเสริม การลงทุนปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์ม	ไทยเน้นการเพิ่มปริมาณผลผลิตผ่าน การขยายพื้นที่เพาะปลูก	อินเดียเน้นการเพิ่มปริมาณผลผลิต ผ่านการขยายพื้นที่เพาะปลูกเช่นเดียว กับไทย มาเลเซียให้ความสำคัญต่อการเพิ่ม มูลค่าสินค้า เนื่องจากมาเลเซียมีพื้นที่ เพาะปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ในระดับที่ ค่อนข้างมาก และมีนโยบายควบคุม เนื้อที่เพาะปลูกอย่างเป็นระบบ ดังนั้น จึงมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต
นโยบายการใช้เชื้อเพลิง ชีวภาพ / ไบโอดีเซล	ไทยปรับนโยบายการส่งเสริมไบโอดีเซล ที่ลดลง จากเดิมที่มีแนวทางการปรับ ส่วนผลม่น้ำมันปาล์มจาก B10 เป็น B20 ทำให้มีการปรับลดสัดส่วนลงเป็น B7 (เนื่องจากปัจจุบันปัญหาน้ำมันปาล์ม มีราคาสูงกว่าน้ำมันดีเซลในประเทศ)	อินโดนีเซียและมาเลเซียมีแผนใน การปรับเพิ่มสัดส่วนไบโอดีเซลอย่าง ต่อเนื่อง และมีแนวทางที่ชัดเจน ในการเพิ่มสัดส่วนน้ำมันปาล์ม ทำให้ อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในประเทศ สามารถคาดการณ์และปรับตัวให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจได้

02 ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้อง	ไทย	ต่างประเทศ
การจัดตั้ง คณะกรรมการ เพื่อการพัฒนา ปาล์มน้ำมัน	กนป. มีขอบเขตอำนาจที่จำกัด ในการดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มทั้งระบบ โดยบริหารจัดการด้านนโยบายและการวางแผน แต่ไม่สามารถออกกฎหมายบังคับ ใช้เพื่อบังคับใช้กับอุตสาหกรรม ทั้งระบบ วิจัยและพัฒนา และสนับสนุน การส่งออกได้	MPOB ของมาเลเซียมีหน้าที่ครอบคลุม ถึงการจัดการอุตสาหกรรมปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ทั้งดูแล ควบคุมและออกกฎหมาย วิจัยและ พัฒนา ออกใบอนุญาตผู้ปลูก โรงงาน สกัด โรงกลั่นและผู้ส่งออก รวมถึงดูแล ด้านการส่งออก IPOB ของอินโดนีเซียมีหน้าที่กำหนด แผนพัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน วิจัยและพัฒนา ดูแลเกษตรกรใน การพัฒนาพื้นที่เพาะปลูก การสกัด และกลั่น เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และ ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการตลาด
การกำหนด มาตรฐาน / หลักการ อุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมัน เพื่อความยั่งยืน	มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักการผลิต ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน เป็นหลักการในการผลิตปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนของไทย ที่สอดคล้องกับนโยบายความยั่งยืน ต่าง ๆ ทั่วโลก แต่หลักการข้างต้นไม่ได้ มีการบังคับใช้เชิงกฎหมายกับผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง และยังมีข้อจำกัดในการนำ ไปรับรองที่ได้รับการรับรองไปใช้ ประโยชน์	● Roundtable Sustainable Palm Oil (RSPO) เป็นมาตรฐานระหว่างประเทศ ● Indonesian Sustainable Palm Oil (ISPO) ของอินโดนีเซีย ● Malaysian Sustainable Palm Oil (MSPO) ของมาเลเซีย ● กรอบการดำเนินงานด้านความยั่งยืน สำหรับการผลิตน้ำมันปาล์มใน อินเดีย ● กฎหมายสินค้าปลอดการตัดไม้ ทำลายป่าของสหภาพยุโรป (EU Deforestation Regulation: EUDR) มาตรฐานข้างต้นได้บังคับใช้กับผู้มีส่วน เกี่ยวข้องและสินค้านำเข้า

ประมวลผลโดย บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

03 มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิตและการค้า ขงหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

ประเทศอินโดนีเซีย เป็นประเทศผู้นำทั้งในด้านการเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก และผู้บริโภคสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม อีกทั้ง ยังเป็นประเทศที่อยู่ภายใต้กรอบความร่วมมือการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ 3 ฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) ดังนั้น ในการศึกษาจึงได้มีการสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

The Directorate of Plantations
Ministry of Agriculture

มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลและบริหารจัดการการพัฒนาพืชสวนและกิจการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การบริหารทรัพยากรในภาคการเพาะปลูก การส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ยั่งยืน และการจัดทำระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเพาะปลูก รวมถึงมีบทบาทในการนำเข้าและส่งออกเมล็ดพันธุ์พืช

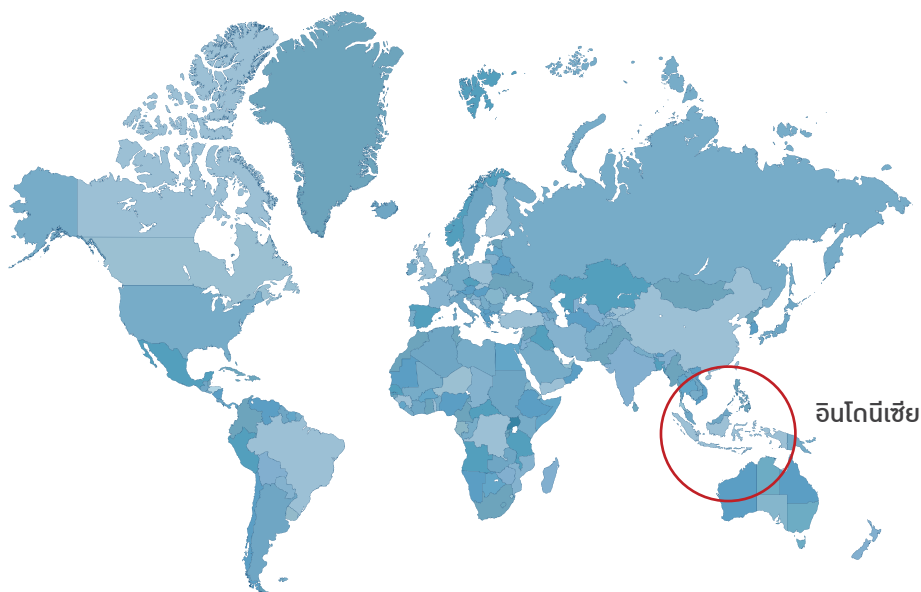

Indonesian Palm Oil
Association (GAPKI)

มีบทบาทในการส่งเสริมและผลักดันอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน ทั้งด้านการวิจัยและพัฒนา รวมถึงแนวปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเติบโต และแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน

มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

อินโดนีเซียมีโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มที่สำคัญ อาทิ

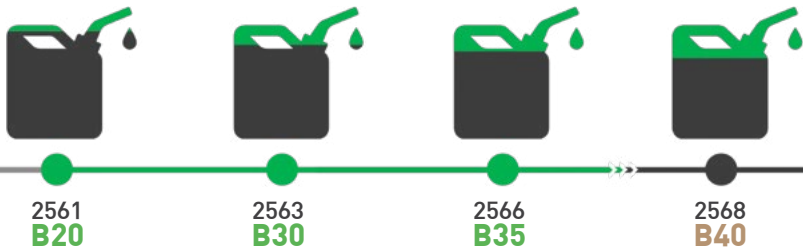
- โครงการ Perkebunan Inti Rakyat (PIR หรือ Inti Plasma Scheme): โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลและภาคเอกชน โดยภาคเอกชนเป็นผู้ลงทุนหลัก เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มและความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและประชาชน เอกชนลงทุน 20% ประชาชนลงทุน 80% ผ่านสินเชื่อจากธนาคารกลาง

รวมถึงมีการพัฒนาอุตสาหกรรมระดับสูง ได้แก่ อุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอล (Oleochemical) และการลงทุนจากต่างประเทศโดยมุ่งเน้นการส่งออกเป็นหลัก โดยมีเงื่อนไขสำหรับบริษัทเอกชนที่ต้องการตั้งโรงงานภายในประเทศ จะต้องสร้างสาธารณูปโภคให้แก่ชุมชนโดยรอบ อาทิ โรงเรียน สถานพยาบาล มัสยิด

มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

นอกจากนี้ หน่วยงานรัฐในระดับท้องถิ่นมีอำนาจจัดประชุมร่วมกับภาครัฐ เอกชน และเกษตรกร ในการกำหนดราคาปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ โดยพิจารณาถึงราคาทะลายปาล์ม และปรับลดราคาลงชั่วคราวหากมีปริมาณผลผลิตมากกว่าความต้องการในตลาด สำหรับกลไก การรับซื้อผลปาล์ม จะใช้วิธีหักราคาส่วนต่างสำหรับผลปาล์มที่ยังไม่สุกเต็มที่

ในส่วนของนโยบายภาครัฐ รัฐบาลอินโดนีเซียได้มีการส่งเสริมการผลิตและใช้ไบโอดีเซล (Biodiesel) ภายในประเทศ โดยมีมาตรการเปลี่ยนผ่านด้านการผลิตน้ำมันไบโอดีเซล มาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2561 ซึ่งปัจจุบันมีการใช้น้ำมัน B40 เป็นหลัก และมีแผนจะผลิตเป็น B50 ในปี 2569

มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

ถึงแม้ว่าปัจจุบันอินโดนีเซียยังไม่มีนโยบายระดับประเทศที่ครอบคลุมทั้งอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม แต่มีรูปแบบนโยบายหรือมาตรการในแต่ละห่วงโซ่การผลิต เช่น การจัดการพื้นที่เพาะปลูกอย่างยั่งยืน โดยควบคุมการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มใหม่ รวมถึงส่งเสริมการปลูกซ้ำ (Replanting) พื้นที่ปลูกปาล์มเดิม บทลงโทษสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ไม่ปฏิบัติตามนโยบาย เป็นต้น

ขณะนี้ รัฐบาลอยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับข้อกำหนด EUDR ของสหภาพยุโรป โดยคาดว่า มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันในประเทศแต่ไม่รุนแรงมากนัก เนื่องจากสหภาพยุโรปไม่ได้เป็นตลาดหลักในการส่งออกของอินโดนีเซีย

ความท้าทายในอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของอินโดนีเซีย ได้แก่

- ปัญหาการปลอมแปลงเมล็ดพันธุ์คุณภาพ
- เกษตรกรรายย่อยมีผลผลิตต่อพื้นที่ในระดับที่น้อยกว่า เมื่อเทียบกับภาครัฐและเอกชนที่ทำเกษตรแปลงใหญ่กว่า
- การบริหารจัดการสวนยังไม่เหมาะสมในหลายพื้นที่
- การขาดแรงงานทำสวนปาล์มน้ำมัน ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการพัฒนาอุตสาหกรรม
- เกษตรกรยังขาดความรู้และความเข้าใจในด้านการปลูกปาล์มอย่างมีประสิทธิภาพ

ถึงแม้ว่าอินโดนีเซียจะเผชิญความท้าทายเหล่านี้ แต่ค่าการสกัดน้ำมันของอินโดนีเซียยังคงอยู่ในระดับสูงในระหว่างช่วง 20 - 26% เฉลี่ยอยู่ที่ 22%

มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

สภาประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม เป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศจัดตั้งโดยรัฐบาลอินโดนีเซียและมาเลเซียมีหน้าที่รับผิดชอบสนับสนุน/เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ยั่งยืนและอุปสรรคทางการค้า

CPOPC มีเป้าหมายในการสนับสนุนความมั่นคงทางอาหาร และความเป็นอยู่ที่ดีของเกษตรกรรายย่อย (Smallholders) ตามเป้าหมาย SDGs โดยโครงสร้างของ CPOPC ประกอบด้วยประเทศมาเลเซีย (บริษัทใหญ่ 60% รายย่อย 40%) และประเทศอินโดนีเซีย (บริษัทใหญ่ 51% รายย่อย 49%)

ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกจำนวน 5 ประเทศ ประกอบด้วยอินโดนีเซีย มาเลเซีย สอนดัวร์ ปาปัวนิวกินี และคองโก ทั้งนี้ หากประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิก จะทำให้ CPOPC มีประเทศผู้นำในตลาดปาล์มของโลก ซึ่งมีระดับกำลังการผลิตรวมกันกว่า 95% ของโลก อยู่ในกลุ่มของ CPOPC นอกจากนี้ ประเทศไทยจะสามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงลึก อาทิ ราคาตลาด กำลังการผลิต ประมาณการต่าง ๆ ตลอดจนความช่วยเหลือทางเทคนิค (Technical Assistance)

มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

รูปแบบการเป็นสมาชิก / การเป็นผู้สังเกตการณ์

- สมาชิก (Membership) จะได้รับสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุม พัฒนาและกำหนดแนวนโยบายของ CPOPC ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
- ผู้สังเกตการณ์ (Observer) สามารถเข้าร่วมการประชุม ตลอดจนเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่เปิดเผยได้ แต่จะไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้

หลักการโหวต / ลงคะแนนเสียงของประเทศสมาชิก

- แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) คะแนนเสียงพื้นฐาน (Basic Vote) โดย 1 ประเทศสมาชิกสามารถลงคะแนนได้ 1 เสียง และ (2) คะแนนเสียงส่วนเพิ่ม โดย 1 เสียงคิดจากปริมาณการผลิตน้ำมันปาล์มจำนวน 1 ล้านเมตริกตัน

ค่าธรรมเนียมสมาชิก (Member Fee)

- แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ (1) ค่าธรรมเนียมรายปี และ (2) ร้อยละถ่วงน้ำหนักของมูลค่าการผลิตและการส่งออกของปีก่อนหน้า (ปีปฏิทิน)

การพิจารณาเข้าร่วมเป็นสมาชิก CPOPC

- ความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับจากสิทธิในการออกเสียง เทียบกับงบประมาณที่จะจัดสรรเป็นค่าธรรมเนียมสมาชิก
- ประเทศไทยควรขอรับรายงานต้นทุนและผลประโยชน์ รวมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับไทย เพื่อประกอบการตัดสินใจเข้าร่วมโดยไทยควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเปรียบเทียบผลประโยชน์ในกรณี “ไม่ได้เป็นสมาชิก” และเข้าร่วมในสถานะ “ผู้สังเกตการณ์” หรือเข้าร่วมในสถานะ “สมาชิก” โดยละเอียด เพื่อประโยชน์ด้านการค้า และการปรับตัว ต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของไทยในระยะยาวต่อไป

ที่มา: Charter of the Establishment of the Council of Palm Oil Producing Countries (CPOPC), OXIO 689

มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

Roundtable on Sustainable
Palm Oil (RSPO)

สำนักงานประสานงาน RSPO ในอินโดนีเซีย เป็นองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรระดับโลก ที่มีระบบสมาชิกแบบสมัครใจ ซึ่งทำหน้าที่ เชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนของห่วงโซ่มูลค่าในอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม ในการพัฒนาน้ำมันปาล์มให้มีความยั่งยืน และเป็นมิตรต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม และมีการดำเนินการตามมาตรฐานระดับโลก

RSPO มีเป้าหมายโดยมุ่งช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย (Smallholders) ให้สามารถเข้าสู่ระบบ มาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน แก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรรายย่อย ที่ไม่สามารถรวมกลุ่มเองได้ และผลักดัน ให้เกิดความร่วมมือจากภาคเอกชนและภาครัฐ เช่น มาเลเซียและอินโดนีเซีย ที่ภาคเอกชนได้ ให้เงินทุนและสนับสนุนความรู้แก่เกษตรกร รายย่อย เป็นต้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากส่วนต่าง Premium และสามารถ เข้าถึงตลาดโลกได้มากขึ้น

RSPO อยู่ระหว่างพัฒนารูปแบบการรับรอง โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- **Eligibility:** สำหรับเกษตรกรเริ่มต้น และ รับรองผลผลิตได้ 40%
- **Milestone A:** เมื่อเข้าสู่ปีที่ 3 และรับรอง ผลผลิตได้ 70%
- **Certified:** รับรองผลผลิตได้ 100% ใบรับรองมีอายุ 5 ปี

มุมมองและแนวทางการส่งเสริมการผลิต และการค้าของหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จากการศึกษาต้นแบบ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

สำหรับประเทศไทย RSPO ได้มีการจัดทำความร่วมมือในแต่ละภาคส่วนของไทย เช่น ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ปัตตานี) ผ่านระบบพี่เลี้ยง (Mentor Farmers) โครงการ RSPO Smallholder Support Fund (RSSF) สนับสนุนการให้ความรู้และเสริมศักยภาพเกษตรกรส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรรายย่อย และการร่วมมือกับโรงงานที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนใกล้แม่น้ำโขง ทำให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก และสะดวกต่อการส่งออกไปยังประเทศจีน

มุมมองของ RSPO ในประเด็นความท้าทายของประเทศไทย มีดังนี้

- มีเพียง 6% ของพื้นที่ปลูกทั้งหมดในประเทศไทยที่ได้รับการรับรอง RSPO
- เกษตรกรรายย่อยของไทยขาดการสนับสนุนจากภาคเอกชน
- งบประมาณภาครัฐที่จำกัด ทำให้สถาบันการศึกษาต้องเข้ามาส่งเสริมแต่ยังมีข้อจำกัดเรื่องเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอในการลงพื้นที่ทำงานกับชุมชน
- โครงสร้างตลาดไทยยังพึ่งพาลานเท/พ่อค้าคนกลางเป็นอย่างมากทำให้ไม่สามารถได้รับการรับรองจาก RSPO ได้อย่างเต็มที่

แนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะของ RSPO ต่อประเทศไทย

- การปรับโครงสร้างตลาดโดยตัด/ลดบทบาทพ่อค้าคนกลาง หรือทำให้เข้าระบบ RSPO ได้
- มีการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อลดต้นทุนการรับรอง
- การส่งเสริมโรงงานขนาดเล็กรับซื้อผลผลิตโดยตรงจากเกษตรกร
- การสนับสนุนความร่วมมือกับโรงงานที่ต้องการขยายพื้นที่ปลูกไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
- พิจารณาใช้ RSPO เพียงมาตรฐานเดียว แทนการรับรองหลายระบบซึ่งเพิ่มต้นทุน

04 รุดแซ้ง รุดอ่อน
โอกาส และอุปสรรค

จากการศึกษา รวบรวม และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ซึ่งครอบคลุมข้อมูลสถานการณ์การผลิต การค้า และการบริโภค ประกอบกับการวิเคราะห์ข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยได้ ดังนี้

S จุดแข็ง

- S1:** สภาพภูมิอากาศในภาคใต้เอื้ออำนวยต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน
- S2:** โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มส่วนใหญ่ สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำเสียจากกระบวนการผลิต ทำให้ลดต้นทุนและสร้างรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า
- S3:** คุณภาพน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ของไทยอยู่ในระดับสูงในอาเซียน
- S4:** ไทยมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องครบทุกภาคส่วนในห่วงโซ่อุปทาน ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน โรงสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม บริสุทธิ์ หรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงผู้ประกอบการจัดจำหน่ายผลผลิตทั้งในและระหว่างประเทศ
- S5:** ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันที่ไทยผลิตได้ เช่น น้ำมันปรุงอาหาร เชื้อเพลิงไบโอดีเซล และผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมอื่น ๆ เป็นต้น
- S6:** ปริมาณผลผลิตต่อพื้นที่ของไทยอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม
- S7:** ความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่ (กลางน้ำและปลายน้ำ) รวมถึงเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน (ต้นน้ำ) ในการยกระดับกระบวนการผลิตและผลผลิตให้มีศักยภาพ และประสิทธิภาพมากขึ้น หรือได้รับมาตรฐานที่เหมาะสม

W จุดอ่อน

- W1:** เกษตรกรบางส่วนตัดผลผลิตก่อนระยะเวลาที่เหมาะสม ส่งผลต่อคุณภาพและมีอัตราการสกัดน้ำมัน (Oil Extraction Rate: OER) ต่ำกว่า 18%
- W2:** จำนวนโรงสกัดน้ำมันปาล์มเกินกว่าปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมัน ส่งผลทำให้มีกำลังผลิตในการสกัดน้ำมันปาล์มเกินกว่าปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันในประเทศ
- W3:** พื้นที่เพาะปลูกและพื้นที่ให้ผลปาล์มน้ำมันน้อยกว่าประเทศผู้นำ ได้แก่ อินโดนีเซียและมาเลเซีย
- W4:** เกษตรกรรายย่อยขาดการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- W5:** เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในประเทศเป็นผู้ประกอบการรายย่อยจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดความยากในการรวมกลุ่มเพื่อลดต้นทุนหรือได้รับการสนับสนุนที่เพียงพอจากภาครัฐ
- W6:** โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2564 - 2565 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร 3.8 แสนราย ในช่วงที่ราคาผลผลิตตกต่ำ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่อาจลดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- W7:** ต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มทั้งระบบของไทยยังคงสูงกว่าประเทศคู่แข่งทั้งอินโดนีเซียและมาเลเซีย ส่งผลให้ไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านราคาต่ำ
- W8:** ข้อจำกัดของท่าเรือขนส่งของไทยในการส่งออกทางเรือที่มากกว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย

O โอกาส

- O1:** ภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
- O2:** การส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานในการผลิตปาล์มน้ำมันของไทย ตามมาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (Roundtable on Sustainable Palm Oil: RSPO) จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกและยุโรป
- O3:** ความต้องการบริโภคปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มโลกยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งในอุตสาหกรรมอาหารและการผลิตอาหารสัตว์
- O4:** สหภาพยุโรป (EU) ประเมินไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำต่อการตัดไม้ทำลายป่าภายใต้กฎหมาย EUDR

T

อุปสรรค

- T1:** นโยบายการลดภาษีส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของอินโดนีเซียและมาเลเซีย ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบโลกมีแนวโน้มลดลง รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของไทย
- T2:** มาตรการของสหภาพยุโรปที่จำกัดการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจากพืชปาล์มน้ำมัน อาจส่งผลให้อินโดนีเซียและมาเลเซียเปลี่ยนทิศทางการส่งออกไปยังตลาดหลักของไทย เช่น อินเดียและเมียนมา ซึ่งอาจทำให้ไทยสูญเสียส่วนแบ่งตลาดและกระทบต่อราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลก
- T3:** ต้นทุนในการปฏิบัติตามหลักการมาตรฐาน RSPO เพื่อให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน (Certified Sustainable Palm Oil: CSPO) ค่อนข้างสูงสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย
- T4:** แนวโน้มการใช้ยานพาหนะที่ใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น อาจส่งผลให้ความต้องการบริโภคพลังงานเชื้อเพลิงชีวภาพลดลง
- T5:** การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค ที่มุ่งเน้นความปลอดภัยและสุขภาพ อาจส่งผลให้ความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มลดลงได้
- T6:** ข้อบังคับของสหภาพยุโรปว่าด้วยผลิตภัณฑ์ที่ปราศจากการทำลายป่า (EU Deforestation Regulation: EUDR) อาจส่งผลต่อการส่งออกสินค้าที่มีน้ำมันปาล์มเป็นส่วนประกอบ
- T7:** ความไม่สงบและความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์ปาล์มหลักของไทย

จากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ข้างต้นสามารถวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนา (TOWS Metrix) ของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มไทยได้ ดังนี้

กลยุทธ์เชิงรุก (Strength-Opportunity Strategy) หรือขยายจุดเด่น (Matching Approach)

จุดแข็ง (Strengths)

S01: การสนับสนุนทางการเงินสำหรับการชอรับรองมาตรฐานการผลิตปาล์มยั่งยืน
 (S1) การใช้ประโยชน์จากสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์ม
 (S2) ความสามารถในการผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่มีคุณภาพสูง
 (S5) ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันที่ผลิตได้
 (O2) การสนับสนุนผู้ปลูกปาล์มและผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทาน เป็นไปตามมาตรฐาน RSPO ให้สามารถขอรับรองมาตรฐาน RSPO

โดยการสนับสนุนทางการเงิน เพื่อยกระดับภาพลักษณ์สินค้าไทยและเป็นแหล่งวัตถุดิบให้แก่สหภาพยุโรป

S02: การจัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์ม เพื่อสร้างต้นแบบระบบนิเวศที่เอื้ออำนวยต่อการค้าและการผลิต

(S4) การใช้ประโยชน์จากการมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องครบทุกภาคส่วนในห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรม

(S7) ความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการรายใหญ่และเกษตรกร

(S2) ความสามารถในการผลิตกระแสไฟฟ้าจากน้ำเสียของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบส่วนใหญ่

(O1) ภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

โดยส่งเสริมการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมครบวงจรสำหรับปาล์มน้ำมัน สนับสนุนการจัดการของเสียอย่างยั่งยืนจากน้ำเสียในพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์ม

S03: การสนับสนุนการผลิต/ส่งออกของผู้ประกอบการ ด้วยมาตรการภาษีและแรงจูงใจอื่น ๆ

(S6) การใช้ประโยชน์จากผลผลิตปาล์มต่อไร่ที่สูงของไทย

(O3) ความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของโลกที่กำลังเติบโตขึ้น

โดยส่งเสริมมาตรการจูงใจแก่ผู้ประกอบการ สนับสนุนการลงทุน การพัฒนากระบวนการผลิต และการส่งออก ผ่านการให้สิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล การพิจารณาปรับลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าปาล์มควบคู่ไปกับการกำหนดโควตานำเข้าผลผลิตตามช่วงระยะเวลาที่ขาดคลื่อน การประชาสัมพันธ์และสื่อสารให้ทุกภาคส่วนเกิดความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ปาล์มยั่งยืน เพื่อให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของความยั่งยืนทั้งห่วงโซ่อุปทาน เพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และรองรับการเติบโตของตลาดโลก ควบคู่การรักษาความมั่นคงด้านการบริโภคภายในประเทศ

กลยุทธ์เชิงป้องกัน (Strength-Threat Strategy) หรือลดเสี่ยง (Covering Approach)

จุดแข็ง (Strengths)

ST1: การพัฒนาน้ำมันปาล์มเพื่อสุขภาพ (น้ำมันปาล์มที่มีไขมันอิ่มตัวต่ำ)

(S3) การใช้ประโยชน์จากความสามารถในการผลิตน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ที่มีคุณภาพ

(S5) ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมันที่ประเทศไทยสามารถผลิตได้

(T2) การรองรับความเสี่ยงที่เกิดจากมาตรการจำกัดและยุติการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจากพืชปาล์มน้ำมันของสหภาพยุโรป

โดยการพัฒนาน้ำมันปาล์มเพื่อสุขภาพ (Healthy Palm Oil) ผ่านการลงทุนในด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างน้ำมันปาล์มที่มีไขมันอิ่มตัวต่ำ

ST2: การจัดทำความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อช่วยเหลือในการดำเนินการด้านความยั่งยืน

(S4 และ S7) การใช้ประโยชน์จากความร่วมมือที่แข็งแกร่งและครอบคลุมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ในการช่วยเหลือการดำเนินการด้านความยั่งยืน

(T3) การขอรับรองการผลิตปาล์มยั่งยืนที่มีต้นทุนสูง

(T6) การปฏิบัติตามระเบียบใหม่จากสหภาพยุโรป เช่น EUDR ที่จะส่งผลต่อการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มในตลาดสหภาพยุโรป เป็นต้น

โดยการจัดทำความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) เพื่อช่วยเหลือในเชิงเทคนิคและด้านการเงิน ลดต้นทุนการดำเนินการด้านความยั่งยืนของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทาน

อุปสรรค (Threats)

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (Weakness-Opportunity Strategy) หรือลองเสี่ยง (Off-set Approach)

จุดอ่อน (Weaknesses)

W01: การยกระดับความรู้และความสามารถในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

(O1) การจัดทำมาตรฐานการช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนจากภาครัฐอย่างต่อเนื่องจะสามารถแก้ไข

(W1) ปัญหาค่าเก็บเกี่ยวปาล์มก่อนสุก

(W4) การขาดการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีของเกษตรกรรายย่อย

โดยการยกระดับความรู้และความสามารถ ทั้งในด้านการการเข้าถึงและประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ผ่านการพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพในการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมันด้วยแนวคิด Smart Palm Farming ซึ่งจะช่วยเพิ่มทั้งอัตราการสกัดน้ำมัน และผลผลิตต่อพื้นที่เพาะปลูก

W02: การสนับสนุนการรวมกลุ่มทางธุรกิจ ด้วยการส่งเสริมมาตรฐาน RSPO

(O2) มาตรการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐาน RSPO ของไทยเพื่อสร้างแรงจูงใจ

(W5) การรวมกลุ่มเกษตรกร ลดการกระจายตัวของเกษตรกรรายย่อย

(W2) การลดปัญหาอุปสงค์ส่วนเกินจากโรงสกัดน้ำมันปาล์ม

หากปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO จะส่งผลให้เกิดการจัดการด้านชลประทานและการใช้ปุ๋ยอย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยเพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่เพาะปลูก ทั้งนี้ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกรและโรงสกัดหรือโรงงาน สามารถสร้างความสัมพันธ์แบบพึ่งพาอาศัยกัน โดยกลุ่มเกษตรกรจะได้รับสนับสนุนทางการเงินและเทคนิคจากโรงงาน ขณะที่โรงงานจะได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพและสม่ำเสมอ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ 2 รูปแบบ ได้แก่ (1) กลุ่มเกษตรกรรวมตัวกัน และบริหารจัดการด้วยตนเอง โดยมีโรงงานเป็นผู้ช่วยเหลือ และ (2) โรงงานเป็นผู้จัดตั้งและบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกร

W03: การสร้างแรงจูงใจในการเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มที่มีความพร้อมต่อการปลูก

(W3) ไทยมีพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศผู้ผลิตชั้นนำของโลก

(O3) มาตรการสนับสนุนหรือสร้างแรงจูงใจในการขยายพื้นที่เพาะปลูกปาล์ม

โดยคำนึงถึงความเหมาะสมของพื้นที่ในด้านความอุดมสมบูรณ์ของดิน การไม่บุกรุกพื้นที่ป่า และความพร้อมของระบบชลประทาน เพื่อให้การขยายพื้นที่มีประสิทธิภาพ และยังยืนยันแนวทางดังกล่าวจะช่วยรองรับความต้องการบริโภคสินค้าปาล์มและน้ำมันปาล์มที่เพิ่มขึ้นในระดับโลก

โอกาส (Opportunities)

กลยุทธ์เชิงรับ (Weakness-Threat Strategy) หรือลดเลิก (Mitigating Approach)

จุดอ่อน (Weaknesses)

WT1: การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทยผ่านการบังคับใช้กฎหมายหรือมาตรฐานปาล์มน้ำมันที่เข้มงวดแก่เกษตรกร ลานเท และโรงสกัดและการสร้างท่าเรือขนส่งสินค้า

- (W1) การเผชิญปัญหาการเก็บเกี่ยวผลปาล์มก่อนสุก
- (W2) ความต้องการวัตถุดิบของโรงสกัดที่สูงกว่าปริมาณผลผลิตในบางช่วงเวลา ส่งผลให้โรงสกัดจำนวนมากต้องรับซื้อปาล์มดิบที่ยังไม่สุกเพื่อให้สามารถดำเนินการผลิตได้ในระดับคุ้มทุน
- (W8) ข้อจำกัดของท่าเรือขนส่งของไทยในการส่งออกทางเรือที่มากกว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย
- (T1) การกำหนดให้มีการบังคับใช้กฎหมายหรือมาตรฐานที่เข้มงวดตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดความต้องการปาล์มที่สุกเต็มที่ เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพผลผลิต เตรียมความพร้อมของอุตสาหกรรมต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก เช่น การลดภาษีส่งออกของอินโดนีเซียและมาเลเซีย
- (T2) การจำกัดการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพจากพืชปาล์มน้ำมันของสหภาพยุโรป
- (T6) ข้อบังคับ EUDR อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าที่มีน้ำมันปาล์มเป็นส่วนประกอบ

WT2: การจัดทำมาตรการสร้างแรงจูงใจต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม

- (W6) โครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน อาจลดแรงจูงใจในการพัฒนาและยกระดับศักยภาพด้านการผลิตและการแปรรูป
- (T4) การปรับเปลี่ยนแนวนโยบายจากการอุดหนุนรายได้โดยตรงไปสู่ระบบแรงจูงใจที่เชื่อมโยงกับผลการดำเนินงาน (Performance-based Incentives) เพื่อส่งเสริมการปรับตัวไปสู่การผลิตที่ยั่งยืน และเพิ่มความหลากหลายในผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เชื้อเพลิง โดยเฉพาะการต่อยอดสู่สินค้าในอุตสาหกรรมโอลิโอเคมีคอลที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เพื่อลดความเสี่ยงจากแนวโน้มความต้องการเชื้อเพลิงชีวภาพที่ลดลง อันเนื่องมาจากการเติบโตของยานยนต์พลังงานไฟฟ้า
- (T5) การรองรับความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพและอาจลดการบริโภคน้ำมันปาล์มในด้านอาหารลง

05 การสร้างเสถียรภาพ และความเข้มแข็งทางการค้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้มีข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

อุตสาหกรรม ต้นน้ำ	อุตสาหกรรม กลางน้ำ	อุตสาหกรรม ปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอ เพิ่มเติม
ระยะสั้น			
การให้ความรู้ ด้านเทคโนโลยี มาตรฐาน การเก็บเกี่ยวปาล์ม ที่เหมาะสม การเงิน ส่วนบุคคล และการบริหาร จัดการธุรกิจ แก่เกษตรกร และผู้รับจ้างเก็บเกี่ยวปาล์ม (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์)	การส่งเสริมการเผยแพร่ องค์ความรู้และแนวปฏิบัติ ที่ดี (Best Practice) เกี่ยวกับการควบคุม การสูญเสียน้ำมันใน กระบวนการผลิต (Oil Loss) (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงพาณิชย์)	การศึกษาและสร้างตลาด เป้าหมายที่มีศักยภาพ ในการรองรับสินค้า ปาล์มน้ำมัน ที่ได้รับมาตรฐาน ปาล์มน้ำมันยั่งยืน จากประเทศไทย (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์ / กระทรวงการต่างประเทศ)	การจัดทำความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน (Public-Private Partnership: PPP) เพื่อช่วยเหลือ ในเชิงเทคนิค และด้านการเงิน (กระทรวงพลังงาน / กระทรวงการคลัง / กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)
การจัดทำกฎระเบียบ และการบังคับใช้กฎหมาย ที่เข้มงวด และจัดทำ กลไกรับซื้อผลผลิตปาล์ม อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงพาณิชย์)	การพัฒนาระบบเชื่อมโยง ฐานข้อมูลผลผลิต และปริมาณน้ำมันปาล์ม ที่กักเก็บไว้ทั้งประเทศ (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงพาณิชย์ / กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม)	การศึกษาและพัฒนา ผลิตภัณฑ์น้ำมันปาล์ม เพื่อสุขภาพ ให้สอดคล้องกับ พฤติกรรมผู้บริโภคที่กำลัง เปลี่ยนแปลงไป (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงพาณิชย์ / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม)	การสร้างความร่วมมือใน โครงการที่มีศักยภาพสูงต่างๆ เช่น โครงการ ENPAT ภายใต้ การดำเนินงานของศูนย์ เทคโนโลยีพลังงานแห่งชาติ (ENTEC) สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ (สวทช.) (กระทรวงพลังงาน / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)

อุตสาหกรรม ต้นน้ำ	อุตสาหกรรม กลางน้ำ	อุตสาหกรรม ปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอ เพิ่มเติม
ระยะสั้น			
การสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐาน RSPO ทั้งด้านความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติ รวมถึงประโยชน์ที่จะได้รับ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	การกำหนดให้หน่วยงานที่กำกับมีการติดตั้งระบบวัดปริมาณน้ำมันปาล์ม / ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องในภาษนะกักเก็บทุกขนาด (กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)		การศึกษาบทบาท โอกาส และความเป็นไปได้ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลไกมนตรีประเทศผู้ผลิตน้ำมันปาล์ม (Council of Palm Producing Countries: CPOPC) โดยละเอียด อาทิ การเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสีย การเข้าร่วมเป็นสมาชิก และการรับฟังความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ / กระทรวงพลังงาน / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)
การตรวจสอบการใช้ที่ดินคุณภาพดิน รวมไปถึงการวางระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน เพื่อปรับปรุงให้พื้นที่ให้เหมาะสมแก่การปลูกปาล์มน้ำมัน การจัดหาปุ๋ยและยารักษาโรคในปาล์มที่มีต้นทุนต่ำ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	การจัดทำข้อกำหนด เงื่อนไขในการจดทะเบียนประกอบธุรกิจโรงสกัดประเภท A เพิ่มเติมในพื้นที่ให้ชัดเจน และสอดคล้องกับปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ (กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)		
	การจัดทำข้อกำหนด เงื่อนไขในการจำกัดการจดทะเบียนประกอบธุรกิจโรงสกัดแบบ B เพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายกำกับดูแลการค้าตัวกลางของปาล์มน้ำมัน (กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)		

อุตสาหกรรม ต้นน้ำ	อุตสาหกรรม กลางน้ำ	อุตสาหกรรม ปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอ เพิ่มเติม
ระยะกลาง			
การสร้างหรือปรับปรุงระบบชลประทานและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่เพียงพอเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงทรัพยากรน้ำ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ / กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)	การกำหนดข้อบังคับ/เกณฑ์รับซื้อผลผลิตปาล์มที่ไม่ได้มาตรฐาน (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)	การส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการไทยเข้าถึงตลาดที่มีศักยภาพผ่านมาตรการจูงใจทางภาษี สนับสนุนการส่งออกและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการผลิตต่อพื้นที่สูงขึ้น (กระทรวงการคลัง / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์ / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)	การส่งเสริมให้เกิดหน่วยงานรับรอง (Certified Body) ของประเทศไทย (สำนักงานกฤษฎีกา (สว.) / กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)
การส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์ปาล์มให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาพันธุ์ที่สามารถให้ OER สูง และกระจายพันธุ์ปาล์มให้เกษตรกรอย่างทั่วถึง และเพียงพอในราคาที่เหมาะสม (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	การกำหนดอัตราาราคา รับซื้อผลปาล์มแบบขั้นบันได เพื่อเป็นแรงจูงใจเชิงบวกแก่เกษตรกรในการบริหารจัดการสวนปาล์ม และควบคุมการเกี่ยวผลปาล์มที่สูงให้ได้อัตรา OER มากกว่า 18% (กระทรวงพาณิชย์)	การกำหนดแผนนโยบายบริหารการใช้ น้ำมันปาล์มดิบ ในอุตสาหกรรมไบโอดีเซล เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และช่วยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถคาดการณ์และบริหารจัดการได้ (กระทรวงพลังงาน / กระทรวงการคลัง / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)	การจัดตั้งพื้นที่อุตสาหกรรมปาล์มเพื่อสร้างต้นแบบระบบนิเวศน์ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าและการผลิต (กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพลังงาน / กระทรวงพาณิชย์)

อุตสาหกรรม ต้นน้ำ	อุตสาหกรรม กลางน้ำ	อุตสาหกรรม ปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอ เพิ่มเติม
ระยะกลาง			
การสนับสนุน การรวมกลุ่มทางการเกษตร (เกษตรแปลงใหญ่/ วิสาหกิจชุมชน) เพื่อให้เกิดการผลิต ที่ประหยัดต่อขนาด และช่วยลดต้นทุนเฉลี่ยลง (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์)	การสนับสนุนการเข้าร่วม มาตรฐาน RSPO เพื่อให้เกิดความต้องการ ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ที่ได้รับรองมาตรฐาน (ด้านอุปสงค์) ส่งผลให้เกิดการผลิต ผลผลิตปาล์มที่ได้รับ มาตรฐาน (ด้านอุปทาน) (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)		การพิจารณาแนวทาง การเปิดตลาดเสรีเฉพาะช่วง ที่ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ภายในประเทศไม่เพียงพอ (ฤดูแล้ง) / การกำหนด ปริมาณโควตาการนำเข้า ในช่วงนั้นๆ เพื่อ ให้มีผลผลิตปาล์มน้ำมัน เพียงพอและมีความต่อเนื่อง ตลอดกระบวนการผลิต (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงการต่างประเทศ / กระทรวงพาณิชย์)
	การสนับสนุนให้เกิด ความร่วมมือระหว่าง โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ และเกษตรกร โดยโรงงานอาจช่วยเหลือ เชิงเทคนิค และทางการเงิน ในการยกระดับ การเพาะปลูกแก่เกษตรกร ส่งผลให้โรงงานได้รับ ผลผลิตที่มีคุณภาพ และต่อเนื่อง (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)		การเร่งรัดการตราร่าง พร.บ. ปาล์มน้ำมันและ น้ำมันปาล์ม พ.ศ. ให้มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ กำกับดูแล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งปาล์มน้ำมัน และน้ำมันปาล์มทั้งระบบ (กระทรวงการคลัง / กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพลังงาน / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม / กระทรวงพาณิชย์)

อุตสาหกรรม ต้นน้ำ	อุตสาหกรรม กลางน้ำ	อุตสาหกรรม ปลายน้ำและต่อเนื่อง	ข้อเสนอ เพิ่มเติม
ระยะยาว			
การพัฒนาเทคโนโลยี การตรวจสอบคัดเลือก และการเก็บเกี่ยว ปาล์มน้ำมันที่สูงและ เหมาะสม เพื่อประเมิน OER ในเบื้องต้น และเพื่อคงคุณภาพ การเก็บรักษาผลปาล์ม ภายหลังการเก็บเกี่ยว (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม / กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม)	การทบทวนโครงการ ประกันรายได้เกษตรกร หรือกำหนดแนวนโยบาย สร้างแรงจูงใจ จากผลการดำเนินงานที่ได้ (Performance-based Incentives) ของเกษตรกร เช่น การกำหนดราคา รับซื้อตามระดับความสูง ของผลผลิตปาล์ม เป็นต้น (กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ / กระทรวงพาณิชย์)	การส่งเสริมให้เกิด อุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรม โอลิโอเคมีคอล หรืออุตสาหกรรมชีวเคมี เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และ ขยายตลาดไปยังประเทศ ที่มีศักยภาพอื่น ๆ อาทิ ประเทศในสหภาพยุโรป (สำนักงานรัฐมนตรี (BOI) / กระทรวงการค้า (กระทรวงพลังงาน / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)	การศึกษาและจัดทำกฎหมาย แม่บทกลางว่าด้วยปาล์ม น้ำมันและน้ำมันปาล์ม ที่กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในห่วงโซ่อุปทานของ อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน และการกำหนดแนวทาง การดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรม (กระทรวงการค้า (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพลังงาน / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม / กระทรวงพาณิชย์)
		การสนับสนุนการวิจัย และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการแปรรูปสินค้า ปาล์มน้ำมัน รวมไปถึง การสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่สินค้า ปาล์มน้ำมัน (กระทรวงพลังงาน / กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม / กระทรวงอุตสาหกรรม / กระทรวงพาณิชย์)	

ประมวลผลโดย บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

06 ภาพอนาคต
สินค้าปาล์มน้ำมัน

ภายใต้การดำเนินโครงการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสถียรภาพและความเข้มแข็งทางการค้าสินค้าพืชสวน (ปาล์มน้ำมัน) ได้ดำเนินการวิเคราะห์จากทัศนอนาคต เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ทำความเข้าใจทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตการค้า สินค้าปาล์มน้ำมัน รวมทั้งคาดการณ์ปัจจัยและแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้น ต่ออุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม สำหรับเป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทานเตรียมความพร้อมในการปรับตัววางแผนนโยบายและกลยุทธ์ ตลอดจนจัดทำแนวทางการดำเนินการไปสู่อนาคตที่ต้องการ

ย่ำอยู่กับที่ในโลกที่เคลื่อนไหว (Stagnant Status Quo)

มาตรฐานความยั่งยืนยังเป็นเพียงแนวทางเชิงสมัครใจ ส่งผลให้การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตพืชปาล์มน้ำมันมีพัฒนาการอย่างช้า ส่งผลต่อความไม่ต่อเนื่องของผลผลิตที่เข้าสู่ตลาดโลก และนำไปสู่ความผันผวนด้านราคา ในขณะที่ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่ายังคงเกิดขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และย้อนกลับมากระทบต่อการผลิตปาล์มน้ำมันจากบริษัทดังกล่าว โลกอาจเผชิญกับภาวะตลาดที่แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ตลาดที่เน้นความยั่งยืน (ตลาดสีเขียว) สำหรับผู้บริโภคที่มีจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม และตลาดทั่วไป (ตลาดสีเทา) สำหรับผู้บริโภคที่ไม่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านราคามากกว่า

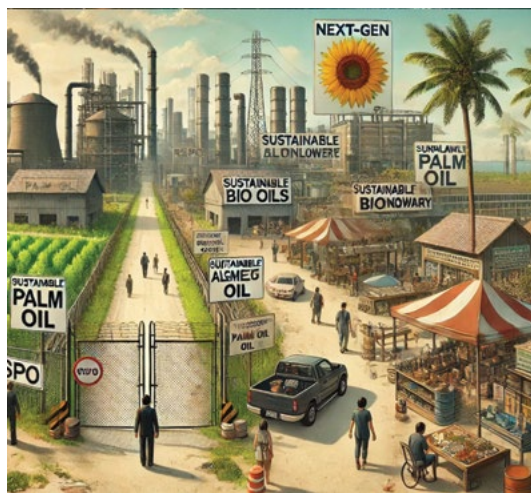
โลกปาล์มน้ำมันที่ยั่งยืน (Green Tech Utopia)

อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันได้รับการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและสอดคล้องกับการเติบโต ส่งผลให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ส่งผลให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่า ขณะเดียวกันผู้บริโภคมีความต้องการผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มที่ได้รับการรับรองด้านความยั่งยืน และยินดีจ่ายในราคาที่สูงขึ้นเพื่อแลกกับคุณค่าเชิงสิ่งแวดล้อมและสังคมของสินค้านั้น ๆ

เทคโนโลยีปาล์มไร้เบรก (Tech-Fueled Excess)

อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันได้รับการยกระดับด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงเพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์หรืออุตสาหกรรมเชื้อเพลิง อย่างไรก็ตาม การเติบโตดังกล่าวยังไม่มี การควบคุมหรือการบริหารจัดการด้านความยั่งยืนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในวงกว้าง

สมรภูมิน้ำมันพืชทางเลือกที่ยั่งยืน (Eco-Struggle Limelight)

การกำกับดูแลอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่เข้มงวดมากเกินไป อาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการเติบโตและการพัฒนา ประกอบกับน้ำมันทางเลือกที่ได้รับความนิยมมากขึ้น ส่งผลให้บทบาทของน้ำมันปาล์มถูกลดทอนลง โดยเฉพาะเมื่อบริษัทอาหารรายใหญ่เปลี่ยนรูปแบบการผลิตไปใช้วัตถุดิบอื่นทดแทนราคาน้ำมันปาล์มจึงลดต่ำลง บริษัทขนาดใหญ่ที่สามารถปรับตัวตามมาตรฐานความยั่งยืนยังคงดำเนินการได้ ในขณะที่บริษัทขนาดเล็กหรือผู้ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานได้จำเป็นต้องยุติการดำเนินการลง

